

SIBENSKI LIST

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XVIII
BROJ 854

IZDAVAC: INFORMATIVNI CENTAR
ŠIBENIK, 24. studenoga 1979.

CIJENA
4 DIN

SJEDNICA VIJEĆA SKUPŠTINE OPĆINE

Osnovno i srednje obrazovanje u središtu pažnje

Vrlo kompleksnoj problematici osnovnog i srednjeg obrazovanja, koja se već godinama bori s čitavim nizom akutnih i kroničnih teškoća, posvećen je na sjednici svih vijeća Općinske skupštine najveći dio vremena. Međutim, način na koji se vodila rasprava najbolje ukazuje na stanje u oblasti obrazovanja. Očekivali smo, naime, da se rasprava ograniči na prijedloge i informaciju koje je izradio Komitet za odgoj, obrazovanje, kulturu i fizičku kulturu, a koji nam se čine prilično konstruktivni pa slutimo, da bi mogli pokrenuti stvar s mrtve točke. No, izgleda da se problematika obrazovanja rješava »odozgo« bez uključivanja svih faktora, ili bar bez njihova potpunog informiranja. Kako drukčije tumačiti sve ove pojedinačne istupe predstavnika pojedinih organizacija, i o pitanju pojedinačnih problema?

Vjerujemo da je prosvjetarima dozlogrdilo kronično teško stanje, i da osjećaju potrebu da o tome progovore na svakom mjestu. Ali, stiče se dojam, da se problematika tako cijepa, da svatko upozorava isključivo na sebe. Suština problema, a to je loš materijalni položaj i — kad su osnovne škole u pitanju — neprikladna mreža škola, zajednička je za sve, i treba najprije inzistirati na njenu rješavanju, kako bi se onda mogli rješavati pojedinačni problemi. O silnim teškoćama vezanim za rad škola u Ražinama, Bribirskim Mostinama, Dubravi, školi »Rade Končar« u gradu i drugdje, o đacima putnicima te o tome da 30 posto djece nema nikakve uvjete za rad, treba govoriti

uvijek i na svakom mjestu. No prije svega treba riješiti ono što je u dva ili tri zaključka sumirano na kraju često nepotrebno dugih diskusija na sjednici Općinske skupštine, a to je da se podrže prijedlozi SIZ-a za odgoj i osnovno obrazovanje, Komiteta za odgoj i obrazovanje i Prosvjetno - pedagoške službe, vodeći naravno računa o svim prijedlozima s ove sjednice. Zaključci govore o poboljšanju prije svega materijalnog položaja, koji je u neposrednoj vezi s novim mogućnostima financiranja, među kojima nije izuzetna ni mogućnost uvođenja novog samodoprinosna, nakon isteka po stojećeg.

Tek u tom slučaju, te uz daleko veću suradnju na re-

laciji SIZ-a odgoja i osnovnog obrazovanja — osnovne škole, te na relaciji odgovarajući SIZ-ovi (a ima ih čak 17!) — srednje škole, moći će se krenuti i na rješavanje pojedinačnih problema.

O zanimljivim pojedinostima vezanim za problematiku obrazovanja na osnovnom i srednjem stupnju, te o rezultatima upisa u usmjereno obrazovanje i u šibenskom odjeljenju Ekonomskog fakulteta iz Splita, pisat ćemo naknadno. Recimo još, da je na sjednici bilo govora i o zaštiti djece predškolskog uzrasta, o čemu ćemo također pisati, te o radu Komisije za odlikovanje Skupštine općine i provođenju politike odlikovanja na području općine Šibenik od siječnja 1976. godine do rujna 1979. godine. U svojoj je preporuka svim organizacijama udruženog rada, društveno-političkim i drugim organizacijama i zajednicama, da u budućem radu kontinuirano prate rad svojih članova, i zaslužne predlažu za pojedina odlikovanja. Jer, stiče se dojam, da je među nama tako malo onih koji nam služe priznanja, sudeći bar po broju dodijeljenih u nekoliko posljednjih godina.

VIJEĆE MJESNIH ZAJEDNICA

ŽUČNO O PLANU GREBAŠTICA-ŠPARADIĆI

Prijedlog studije saobraćaja u Šibeniku za vrijeme od 1979. do 1982. godine i Prijedlog plana uređenja naselja Grebaštica — Šparadići, bile su glavne teme sjednice Vijeća mjesnih zajednica Skupštine općine Šibenik. Prijedlog studije saobraćaja bio je izložen u Muzeju grada i tom prilikom još jednom su naglašena sva rješenja koja ta studija donosi. Nove glavne saobraćajnice od Šubičevca do željezničke stanice i tehnološka cesta od Ražina do autobusnog kolodvora trebale bi rasteretiti Ulicu bratstva i jedinstva i Ulicu Borisa Kidriča koje bi postale isključivo gradske prometnice. Realizacijom plana, te izmjenama koje on donosi potpuno bi se ukinuo promet na Obali. Dat je također plan javnog gradskog prometa. Nove linije bi obuhvatile čitav grad i završavale na autobusnom kolodvoru.

Dok je prva točka dnevnog reda prošla vrlo mirno, druga točka — plan naselja Grebaštica — Šparadići i ovaj put nije mogla proći bez žućnih rasprava. Već na samom početku odbornik Mjesne zajednice Šparadići tražio je da se ova točka skine s dnevnog reda, jer Zavod za urbanizam nije usuglasio svoje stavove sa mjesnim zajednicama, koje su svoje primjedbe dale u 12 točaka. Glasanjem je odlučeno da se ova točka ipak

razmotri, jer je s istog razloga već dvaput skidana sa dnevnog reda.

Direktor Zavoda za urbanizam mr. Ante Kljajić iznio je argumente koji taj plan u potpunosti opravdavaju navodeći da je on napravljen za područje koje je to nužno iziskivalo, te da sadrži izgradnju objekata infrastrukture koji potpuno služe namjeni, vodeći pritom računa o postojećim objektima kao i o zaštiti kultura. Po mišljenju predstavnika Zavoda za urbanizam, osnovni problem ne treba tražiti u nedostacima provedbenog plana, već u rješavanju problema vlasništva zemljišta.

Izvršno vijeće predložilo je Skupštini da prihvati plan. Međutim, odbornici Vijeća mjesnih zajednica nisu prihvatili provedbeni plan za područje Grebaštica — Šparadići.

(Nastavak na 2. stranici)

K i š a

GOTOVO dva tjedna padala je kiša ne mimoilažeći ni naš grad ni naš kraj. Kiša je, istina, pratilac ovog godišnjeg doba ali, sudeći po svakodnevnim vijestima iz svih naših krajeva, ugrozila je mnoga naša područja i prouzrokovala poplave koje su tu i tamo izazvale katastrofalne posljedice.

Naš fotoreporter snimio je ovaj prizor u centru grada.

Počeo rad zimske službe na cestama

Iako zima još zvanično nije započela, niske temperature, kiše, a u višim predjelima i snijeg stvorili su već dosta neprilika vozačima širom zemlje. Zimska služba na cestama šibenskog Poduzeća za ceste započela je rad već prošlog tjedna i vodit će brigu o 1.200 kilometara regionalnih i magistralnih cesta od Podorljaka do Mandoline (podvelebitske) na Jadranskoj cesti, te od Knina do Strmice u unutrašnjosti.

Služba je podijeljena na sekcije za Šibenik, Drniš, Knin, Obrovac i Zadar, te pokriva sedam općina — rekli su nam u Poduzeću za ceste »Šibenik«. Svaka od ovih službi posjeduje jedno vozilo u terenskom štabu, koje je opremljeno ralicom i posipanjem. Regionalni SIZ za ceste, za rad zimske službe osigurao je sredstva koja iznose tri milijuna i 500 tisuća novih dinara. Ovaj iznos je neznatno veći od prošlogodišnjeg, a očekuje se i nabavka novih vozila kako bi rad ove službe bio što potpuniji. Kako saznajemo u Poduzeću za ceste, problem nedostatka soli koji je prisutan u nekim našim većim centrima za sada je riješen.

Količina soli koju svaki štab posjeduje trebala bi biti dovoljna ukoliko zima ne bude jača nego što je predviđeno.

Glavni štab će o stanju na cestama svakodnevno obavještavati Republički SIZ za ceste i Auto-moto društvo u Zagrebu, kako bi oni dostavili podatke sredstvima javnog informiranja.

G. SIVIC

Uz Dan Republike

U UTORAK
PRIMANJE U
PIONIRE

Svi prvoškolci iz osnovnih škola u Šibeniku bit će svečano primljeni u Savez pionira Jugoslavije u utorak, 27. studenoga. Primanje će biti priredeno u sportskoj dvorani »Ivo Lola Ribar« u 9 sati. Nakon svečane pionirske zakletve, pozdravne riječi i kulturno-zabavnog programa, svečanost će se nastaviti u osnovnim školama.

OD OVOG BROJA ANKETA:

Birajmo najboljeg
sportaša i momčad
u 1979. godini

SIBENSKI LIST

ZA DAN REPUBLIKE
IZAĆI ĆE U
ČETVRTAK 29. XI

Uz godišnjicu ZUR-a

Primjer aluminijsaša

U NAŠOJ novijoj prošlosti ima datuma koje povijest neće niti može mimoići. Jedan od njih je i datum donošenja Zakona o udruženom radu 15. studenoga 1976. godine.

I tako, ne slučajno, ovaj datum je uz onaj o Danu Republike.

Prethodili su mu slični datumi — 1950. o samoupravljanju, 1957. o dohotku, 1965. reforma, 1971. ustavni amandmani (radnički).

O njemu je kazano mnogo. Kod nas i izvan naše kuće. S pravom. Jer, on je, istodobno, spoznaja o proizvodnim (društvenim) odnosima u budućnosti i program akcija i normi ponašanja u sadašnjosti. Jer u njega je pretočena misao marksizma ponašanja u sadašnjosti.

Nije naše da to ponavljamo. Prenosimo ovdje samo ono što su naši prijatelji izvan zemlje rekli o tom Zakonu. Rekoše da smo njime (ipak) preskočili prag zgrade svemoći države.

Zakon je na snazi. I primjenjuje se. Negdje potpunije negdje manje potpuno. Ima otpora. Znalo se da će ih biti. Ima i zbunjenosti kod onih koji svoju praksu uspoređuju njime. Tako je uvijek kad se vrši zaokret, pregrupiranje. (Ne upotrebljavajmo riječ: usklađivanje.) Bitka je to, prava, teška.

Bitka će biti duža i teža za neorganizirane i manje djelotvorne. Jer, nisu išezli oni koji »imaju smisla da vladaju«, koji bi »čuda činili« da nismo to što smo, gdje smo i kuda idemo.

U nekim sredinama ima i vakuuma u sadašnjem trenutku, ali se ispunjava novim — zurovskim. Ne samo u osnovnim i radnim organizacijama nego i među njima — na širem prostoru.

Evo najbližeg primjera. Nedavno su se u TLM »B. Kidrič« okupili gotovo svi preradivači aluminijsaša iz zemlje po više predstavnika iz preko 20 radnih organizacija radi utvrđivanja i sporazumnog dogovora: koliki i kakvi kapaciteti im trebaju u primarnoj proizvodnji u narednom srednjoročnom planu? Kako zadovoljiti te zajedničke potrebe? Ali i gdje i kako ulagati sredstva. Rezultat je, kao što znamo, poznat.

Nikad se to prije nije dogodilo. Nije ni moglo. Jer svi su putovi vodili u centar, banke i slično. ZUR ih sada presijeca! U ime ostvarivanja veće racionalnosti u ukupnom

razvoju, ostvarivanja samoupravljanja, vladanja i u odnosima takvih grupacija, u društvu.

To je početak. Na tome se neće moći stati. Već sutra slijedi utvrđivanje zajedničkog u ukupnom kretanju i ukupnim samoupravnim odnosima — uvjeti za stjecanje i raspoređivanje zajednički ostvarenog prihoda, odnosno dohotka. Međuzavisnost se ne može ignorirati, jer bi je trebalo skupo platiti. Tako će i drugi. Eto, to je onaj traženi (iz faze u fazu od 1950.) i nađeni ključ za nalaženje optimalnosti i dostizanje većeg stupnja racionalnosti u ukupnom razvoju, ali i za proširivanje samoupravljanja u tim i složenijim odnosima — vođeni svojim i zajedničkim interesom.

Proizlazi da proces nije samo programiran. I počeo je. Na najbolji način. Potvrda je to životvornosti Zakona.

Očito je da nismo na raskršću bez putokaza.

Bogatiji smo za jedno veliko dostignuće na kojem nam zavide dobronamjerni izvan naših granica. Kažu da im je sada lakše. Našli ste izlaz, kažu. Nama, pak, i lakše i teže. Lakše, jer znamo i gdje smo i šta i kada možemo, kuda idemo. Teže, jer se traži mnogo (rada i spremnosti). No, svi nisu spremni da više i bolje rade, da se bore — djeluju zasnožno ispunjeni zadovoljstvom običnog čovjeka. Taj čovjek, radnik, ipak će nastaviti tim putom. Prošlost je poučna, to se pokazalo. Jer, provedba ovog zakona i istinska sloboda su nedjeljivi. On zna da istinska sloboda nikada nikome nije poklonjena, da ne može doći sama od sebe.

Dakle, Zakon se može i mora primijenjivati. Uvjet da bi se Zakon uspješnije mogao primijenjivati, jest da svatko u svom krugu uređuje svoje samoupravne odnose; sklad i stabilnost da nalazi u susretu s radnicima drugih organizacija iste cjeline, faze, grupacije, djelatnosti. Posebno da se u tome bude dosljedan. Pojedinaac koji ne može naći sebe u tom procesu neka pošteno kaže da ne može ili neka mu se kaže: skloni se. Ako zbog ničega drugog a ono zbog plemenitosti djela koje radnici stvaraju. Vrijeme ne čeka. Čuje se to. Zna se.

Milan BIJELIĆ

Aktualno

Plaća nije doprinos ili bar nije jedini

U pravilnicima za dodjelu stanova u gotovo svim organizacijama udruženog rada kao jedan od kriterija figurira i radni doprinos pojedinca. U traženjima najboljih rješenja bilo je dosta lutanja i nedoumica. Odlučeno je konačno da radni doprinos bude osobni dohodak. U nemogućnosti boljeg i ovo rješenje treba poštovati, ali se ipak postavlja pitanje da li je to stvarni doprinos jednog radnika svom kolektivu i široj zajednici.

U nedavnom je razgovoru sa novinarima Tanjuga, radnik tvornice motora »21. maj« u Rakovici (Beograd) Dragoslav Nikolić rekao:

»Kao čovjek i kao komunista duboko u duši ne mogu se složiti da je moj doprinos ovoj Jugoslaviji tokom svih trideset godina, koliko radim, samo 6.000 dinara, odnosno moj lični dohodak.«

Ovo intimno ljudsko neslaganje mora izazvati ozbiljna razmišljanja, pogotovo što je sistem nagrađivanja prema rezultatima rada daleko od savršenog.

Danas je teško prihvatiti da »čovjek vrijedi onoliko koliko ga plaćaju« odnosno koliko zarađuje. Dovoljno je uzeti dvije srodne radne organizacije, pa vidjeti da ljudi s istom stručnom spremom i na istim radnim mjestima primaju različite osobne dohotke. Poseban primjer su kolektivi koji u određenom trenutku imaju izvjesne povoljnosti na tržištu, pa njihovi osobni dohoci dostižu i brojku od nekoliko milijuna. Treba reći i to da to, po pravilu, nisu proizvodne radne organizacije.

Sve ovo, dakako, ne znači da radni doprinos ne treba i dalje ostati element, i to značajan, za dobivanje stana. Pitanje je samo da li to isključivo treba da bude visina osobnog dohotka. Moglo bi to biti recimo, zalaganje na poslu, doprinos proizvodnom procesu novim otkrićima, inovacijama i tome slično. Isto tako, velika bolovanja, za koja nije teško utvrditi da li su opravdana ili ne, također, mogu biti značajan moment u rangiranju radnog doprinosu.

Možda bi se moglo razmisliti i o društveno-političkoj angažiranosti pojedinaca. Jer, po pravilu, aktivnost svagdje vuku jedni te isti ljudi. Oni moraju imati vremena da obave i svoje radne i društvene obaveze. Ostali svoj »boravak« u radnoj organizaciji završavaju radnim vremenom. Za njih je samoupravljanje još uvijek samo pravo radnog čovjeka, a ne i obaveza, zapravo ono, prije svega što ono jest.

D. MAJSTOROVIĆ

Sjednica Skupštine općine

Društveno-političko vijeće

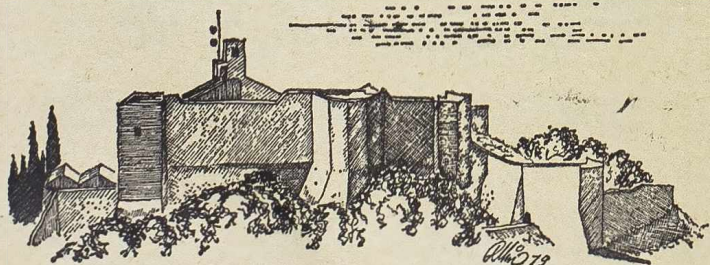
(Nastavak s 1. stranice)

Društveno-političko vijeće u ravnopravnom djelokrugu Vijeća udruženog rada i Vijeća mjesnih zajednica usvojilo je prijedlog odluke o izmjeni Odluke o skloništim, kao i Prijedlog rješenja o utvrđivanju općeg interesa u korist »Elektrodalmacije« Split, OOUR »Elektra« Šibenik za izgradnju trafostanica i kablskih vodova na području općine.

Na odvojenoj sjednici usvojen je Prijedlog odluke o naknadama i nagradama odbornicima i sucima-porotnicima s neznatnim izmjenama, kao i Prijedlog Izvršnog vijeća Skupštine o osnivanju Lučke ispostave u Murteru.

Prihvaćen je također Samoupravni sporazum o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima radnika u Radnoj zajednici Tajništva i Društveno-političkom vijeću, koji sadrži obaveze radnika u Radnoj zajednici s izvršenjem poslova i zadataka Tajništva i obaveze Društva pol. vijeća u vezi s osiguranjem osnovnih uvjeta za uspješan rad Tajništva, odnosno Radne zajednice, te Samoupravni sporazum o stjecanju i raspoređivanju sredstava za proširenje materijalne osnove rada Radne zajednice Tajništva Skupštine općine.

Izvijestili:
J. GRUBAČ
G. SIVIĆ
Lj. JELOVČIĆ

(M. Radečić: crtež)

Proslava 100. obljetnice »Vodovoda«

Titovo priznanje i monografija

Nizom prigodnih svečanosti radni ljudi »Vodovoda« obilježiti će 8. prosinca 100. obljetnicu prvog gradskog vodovoda u Šibeniku. Posebno značenje proslavi daje odluka predsjednika Republike Tita da se tim povodom tom kolektivu dodijeli Orden zasluga za narod sa srebrnim traci-ma.

Početkom idućeg mjeseca podsjetit ćemo se zapravo na 12. svibnja 1879. godine kada je, ponajviše zahvaljujući zalaganju ondašnjeg gradonačelnika Ante Šupuka, s prve javne česme kod crkve Sv. Ivana potekla tekuća voda, dovedena 9,85 kilometara dugim vodovodom. Nije beznačajno napomenuti da je Šibenik dobio vodovod samo 11 godina nakon Budimpešte i Beča, tadašnjih središta evropske moći, i godinu dana poslije Zagreba. Beograd, Sarajevo i Ljubljana izgradili su svoje vodovode nakon Šibenika.

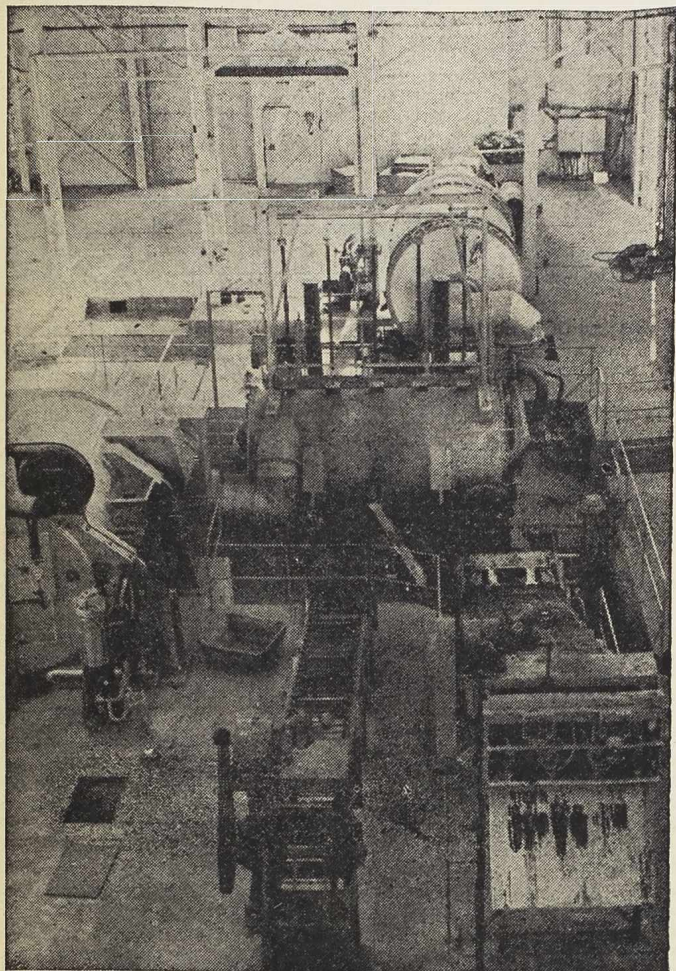
Obilježavanje 100. obljetnice počeo će otkrivanjem spomen-ploče na već spomenutoj prvoj javnoj česmi. Po-

tom će u dvorani Muzeja gra-da biti otvorena izložba o razvoju vodoopskrbe na šibenskom području. Od prvog, malog vodovoda doguralo se danas do 700 kilometara vodovodne mreže s ukupnim kapacitetom od 1.336 litara u sekundi.

Titovo priznanje bit će dodijeljeno na svečanoj sjednici Radničkog savjeta RO »Vodovod i kanalizacija«, koja će se održati u kongresnoj dvorani »Solarisova« hotela »Ivan«. Tom prilikom bit će dodijeljene i spomen-plakete zaslužnim radnicima i organizacijama. Radni ljudi »Vodovoda« namijenili su zlatnu plaketu i značku, te Povelju predsjedniku Titu. Sudionici svečane sjednice dobit će i monografiju o razvoju vodoopskrbe na šibenskom području, koja je tiskana za ovu priliku.

Pokrovitelj proslave 100. obljetnice šibenskog vodovoda je Skupština općine Šibenik. (im)

Jedan od pogona u lozovačkoj tvornici

NAJBOLJI PUT: ČVRST STABILIZACIJSKI PROGRAM

Nedavno je održan prošireni sastanak Općinskog i Nadzornog odbora Sindikata radnika u proizvodnji i preradi metala, predsjedavajućih konferencija i osnovnih organizacija sindikata TLM-a, TEF-a i brodogradilišta »VIS« iz Betine, članova republikanskog i Međuopćinskog odbora Sindikata radnika u proizvodnji i preradi metala, te predsjedavajućeg i sekretara Općinskog sindikalnog vijeća općine Sibenik.

Na sastanku su uglavnom izneseni problemi o poslovanju s dosta velikim gubicima u sve tri radne organizacije proteklih devet mjeseci ove godine, te predložene stabilizacijske mjere, kako te gubitke što bezbolnije sanirati.

Predstavnik Osnovne organizacije sindikata TLM-a, koja broji oko 5600 radnika i jedna je od najbrojnijih u našoj općini, iznio je, da je situacija s poslovanjem u zadnjih devet mjeseci zaista dosta zabrinjavajuća, s obzirom na gubitke koji nisu baš mali. To se isključivo odnosi na OOUR-1, koji u zadnjih devet mjeseci posluje s gubitkom od 72 milijuna i 500 tisuća dinara, uključujući tu iznos odvojen za topli obrok i naknadu radnicima za korištenje godišnjeg odmora. Predloženim stabilizacijskim mjerama, koje preciziraju smanjenje bolovanja radnika, radnu disciplinu, probleme oko nabave repromaterijala, pravilnik o nagrađivanju radnika, kao i još neke stimulativne mjere, nastojat će se pokazati gubici maksimalno sanirati, te se očekuje, da će ova poslovna godina u TLM-u završiti ipak samo s neznatnim gubicima.

Slična situacija je i u TEF-u, koji u zadnjih devet mje-

seci posluje s gubitkom od 16,5 milijuna dinara. Gubitak je uglavnom ostvaren u OOUR-u 2 (Elektroliza i mase), i kako trenutno stvari stoje, gubici će se popeti do 30 milijuna dinara do završetka poslovne godine. Izneseno je, da se gubici isključivo odnose na teške uvjete rada, na nepriznavanje predloženih cijena proizvodima od strane SIV-a, kao i na poteškoće oko nabave repromaterijala. Zbog svega navedenog, a i pored temeljito izrađenih stabilizacijskih programa, gubici će se vrlo teško sanirati do kraja poslovne godine.

Brodogradilište »Vodopija Ivo-Srećko« iz Betine posluje s gubitkom od oko 718 tisuća dinara, što je ipak mnogo manje, nego prošle godine za isto razdoblje od devet mjeseci, kada je poslovalo s gubitkom oko 2 milijuna dinara. Naglašeno je, da je situacija ovdje prilično kritična, naročito zbog nestručnog poslovanja i nedostatka stručnog rukovodećeg kadra, zbog čega je još u travnju mjesecu ove godine odlučeno, da se pristupi prinudnoj upravi, a što ni do danas nije učinjeno.

Na kraju je odlučeno, da se pristupi izradi samoupravnih sporazuma o proizvodnim natjecanjima metalaca, kao i da se u stalni fond solidarnosti MB »Kaprije« odvoji 60 tisuća dinara u svrhu školovanja djece poginulih pomoraca.

Usvojen je i program rada Općinskog odbora Sindikata radnika u proizvodnji i preradi metala, kao i odluka Općinskog sindikalnog vijeća, da se osnuje sindikalna škola, koja bi trebala početi s radom početkom veljače iduće godine.

Lj. JELOVIC

Zaštita čovjekove okoline

Koliko i čime zagađuje TEF

Rezultati ispitivanja Zavoda za zaštitu zdravlja Split

U jednom od prošlogodišnjih brojeva »Sibenskog lista« pisali smo o ispitivanju otpadnih voda, ispitivanju zagađenosti mora uz industrijsko pristanište i ispitivanju aero-zagađivanja okoline Tvornice elektroda i ferolegura, koje za tu radnu organizaciju obavlja Zavod za zaštitu zdravlja iz Splita. U tom napisu izneseni su neki mjesečni pokazatelji zagađenosti okoline TEF-a. Međutim, sada kad je Zavod obavio ispitivanje može se na osnovi jednogodišnjih, znanstvenih i suvremenim instrumentima provjerenih rezultata, sa sigurnošću kazati koliki i kakav je zagađivač TEF.

Blizina gradske jezgre i slika koju ostavljaju dimnjaci ferolegura možda su krivi za stvaranje suda o TEF-u kao najvećem zagađivaču u gradu. Da TEF zagađuje evidentno je i nepobitno. No koliko i čime?

Iako su nastojanja da se zagađivanje minimalizira prisutna već godinama, ovaj posljednji korak za kojeg je TEF platio 230.000 dinara, najvjerodostojnije će pokazati gdje treba poduzeti radikalne zahvate, i na što treba paziti razmišljajući o razvojnim planovima ove tvornice.

Ispitivanje aero-zagađivanja u okolini Tvornice uključivalo je mjerenje koncentracije sumpornog dioksida, dima i lebdeće prašine uz mijenjanje mjernih mjesta. Zagađenost zraka sa sumpornim dioksidom i dimom ocijenjena je na temelju naših zakonskih propisa i preporuke Svjetske zdravstvene organizacije.

Prema dobivenim rezultatima srednje godišnje koncentracije sumpornog dioksida i dima nisu prelazile maksimalno dopuštene koncentracije na sve tri ispitne stanice.

Dnevno ispitivanje variralo je u odnosu na udaljenost od izvora zagađivanja.

Stručnjaci iz Zavoda tvrde da je kvaliteta zraka u pogledu sadržaja sumpornog dioksida potpuno zadovoljavajuća, jer koncentracije sumpornog dioksida na svim ispitnim mjestima bile su nekoliko puta niže od dopuštenih normativna.

Zagađenost okoline Tvornice dimom nešto je nepovoljnija jer su koncentracije stanovit broj dana prelazile dopuštene normative ali prosječna godišnja koncentracija dima na svim ispitnim mjestima nije prelazila navedene standarde.

Čini se da Tvornica najviše zagađuje lebdećom prašinom.

Premještanjem ispitne stanice s Vatrogasnog doma na Dječji vrtić u Crnici, ustanovljeno je da se zbog strujanja dominantnih vjetrova s mora, veći dio aero-zagađivanja širi prema sjevernom području oko Tvornice a manje prema istočnom dijelu, tj. prema gradu.

U lebdećoj prašini napravljena je analiza topivog i netopivog dijela. Postotak topivog dijela rastao je s obzirom na udaljenost od izvora zagađivanja, pa je na Vatrogasnom domu iznosio 35,5 posto.

Topivi dio prašine analiziran je na sadržaj kalcija, sulfata, klorida i mangana.

Sve prosječne vrijednosti nabrojanih elemenata niske su, tvrde u Zavodu i dodaju da kod nas ne postoje normativi za graničnu koncentraciju mangana, ali u usporedbi sa standardima zemalja koje imaju taj normativ, šibenske koncentracije za nekoliko puta su niže od dopuštenih.

Iz navedenih rezultata mogli bismo izvesti neke zaključke.

Može se sa sigurnošću reći da situacija oko zagađivanja Tvornice elektroda i ferolegura nije zabrinjavajuća, kako se obično interpretira. Sastojci koje Tvornica emitira u atmosferu, a koji bi u većim dozama mogli štetno djelovati na ljudski organizam kao i na floru i faunu okoline Tvornice, zastupljeni su u toliko niskim koncentracijama da su gotovo zanemarivi.

Sumporni dioksid nije značajan faktor u zagađivanju atmosfere oko Tvornice jer su izmjerene vrlo niske koncentracije. Prosječna godišnja koncentracija dima nije prelazila dopuštenu koncentraciju, međutim u punoj proizvodnji, dnevne koncentracije dima stanoviti broj dana prelaze su normative, ali samo u krugu Tvornice.

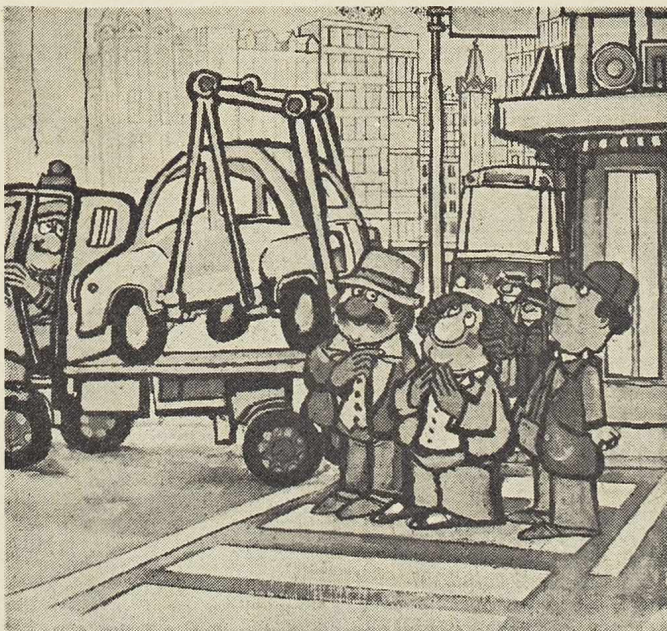
Naiveće zagađivanje okoline, Tvornica vrši lebdećom prašinom i to zbog strujanja vjetrova s mora. Zagađivanje se širi na sjeverni dio grada a istočni dio (gradska jezgra) manje je na udaru zagađivanja.

Lebdeću prašinu emitira pogon ferolegura. Saniranje ovog zagađivanja može se uspješno riješiti ugrađivanjem filtera na postojeće peći, ali razvojni planovi TEF-a također predviđaju gradnju nove, potpuno zatvorene peći za proizvodnju manganskih legura, koja bi u potpunosti isključila zagađivanje. Dakako da su za to potrebna znatna financijska sredstva ali i podrška šire društveno-političke zajednice.

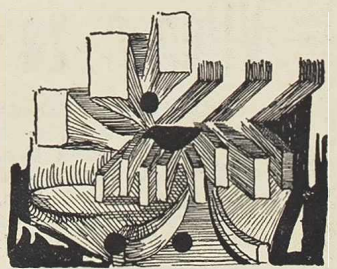
Ispitivanjem Zavoda za zaštitu zdravlja doznali smo koliki udio u zagađivanju grada ima TEF.

Ratko TEDLING

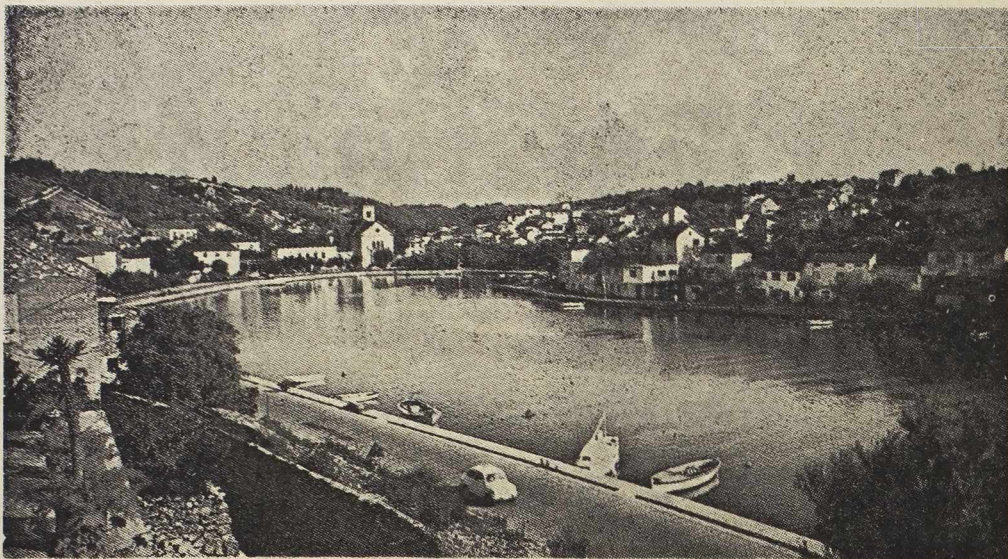
Posuđena karikatura

— Trebalo bi i nama u poduzeću jedno ovakvo čudo... Mnogi su već godinama parkirani na pogrešnom mjestu

(V. Šerić: vinjeta)

S novim objektima MIS-a, Zaton dobiva turističke mogućnosti

Analiza poslovanja u turističkoj sezoni

Više pažnje privatnom sektoru

U svim turističkim društvima na području općine ovih se dana analizira poslovanje u protekloj turističkoj sezoni koja je, što se ostvarenog prometa tiče, bila izuzetno uspješna. Također će, na osnovi tih analiza, biti sastavljena ponuda i utvrđeni cjenici za iduću godinu.

Velik dio tog posla trebao je, doduše, biti završen već do polovice studenoga, ali kako su u većini turističkih društava u toku godišnji odmori, teško je vjerovati da će ana-

liza i ponuda za iduću godinu biti kompletirane u predviđenom roku. Sve to ukazuje na činjenicu, da bi rad u turističkim društvima trebalo postaviti na nove temelje i posvetiti mu znatno više pažnje nego što je to dosad bio slučaj. Jer, 20.000 ležaja, s koliko ih danas približno raspolaže privatni sektor na području naše općine, predstavlja i te kako značajnu stavku u cjelokupnom ostvarenom turističkom prometu i zato bi njihovoj uspješnijoj

prodaji trebalo posvetiti znatno više i prostora i vremena.

U situaciji kakva je danas, a u kojoj se rad u većini turističkih društava svodi na honorarni, ili čak volonterski posao, bolja se organiziranost i uspješnije poslovanje ne mogu ni očekivati. Događa se, zato, da se s turističkom ponudom u privatnom smještaju, na domaćem i inozemnom tržištu, pojavljujemo u pravilu sa zakašnjenjem, a da se tzv. pripremni poslovi, koje bi trebalo završiti ove zime ili ranog proljeća, završavaju »navrat-nanos«, obično na samom početku sezone.

O tome da bi prodaju ležaja u privatnom sektoru trebalo organizirati i provoditi preko prodajnih službi naših ugostiteljsko-turističkih poduzeća, o tome je bilo puno riječi već proteklih sezona. Valja vjerovati, da će novi zakon, koji se očekuje u početku iduće godine, znatno uspješnije regulirati ovu problematiku. Jer, privatni sektor u turizmu ne može više ostati briga isključivo pojedinaca, kao što je to bilo prije desetak ili čak dvadeset godina, kad je udio kućne radinosti u cjelokupnoj turističko-ugostiteljskoj djelatnosti našeg područja, bio daleko manji nego što je sada.

Z. P.

Vijenac za oslobodioce

GODIŠNJICU oslobođenja grada zabilježili smo raznim manifestacijama i prigodnim svečanostima. Pored ostalih kamera je zabilježila i ovaj: postavljanje vijenca na spomen obilježje osloboditeljima Šibenika na Poljani maršala Tita. Ovaj svečani čin obavljen je u prisustvu brojnih građana među kojima su prednjačili omladinci i omladinke.

U Vodlcama

Bogat program proslave Dana Republike

Proslava Dana Republike u Vodlcama počeo će u srijedu 27. studenoga primanjem 65-orice prvoškolaca OŠ »Gušte Šprljan« u Savez pionira. Na večer istoga dana učenici starijih razreda priredit će poseban program za roditelje učenika škole, dok će 28. studenoga, uoči Dana Republike, članovi KUD-a »Venco Vlahov« u prostorijama Doma »Maršal Tito« prirediti svečanu akademiju.

Osobito svečano bit će na sam praznik, Dan Republike.

Na sjeverozapadnom ulazu u Vodice, 150 metara od Jadranske ceste, bit će postavljen kamen temeljac za stambenu zgradu, prvu za koju je sredstva osigurao OSIZ stambene djelatnosti u Vodlcama. Zgrada će imati devet stanova, a u prizemlju je predviđen poslovni prostor. Tri stanova bit će za radnike »Autoremonta«, po dva za radnike Zdravstvene stanice i Stanice milicije, Osnovna škola »Gušte Šprljan« otkupit će jedan, a jedan stan otkupit će i Mjesna organizacija SUB NOR-a. Izgradnja tog objekta, za koji će se utrošiti devet milijuna dinara, bit će povjerena građevinsko-komunalnom poduzeću »Vodice«, a dovršenje se očekuje u drugoj polovici iduće godine. Formiranje OSIZ-a stambene djelatnosti, kako nam je kazao predsjednik Mitar Birin,

pridonijet će izradi urbanističkog plana mjesta i utvrđivanju zone građenja. Inače, u Vodlcama iz sredstava toga OSIZ-a planiraju izgradnju 30 stanova godišnje.

Istoga dana radni ljudi »Autoremonta« slavit će još jednu radnu pobjedu. Na svečan način bit će otvorena nova stanica za brzi servis vozila. U sklopu tog objekta, pored prostorije za manje po pravke osobnih i privrednih vozila, bit će prostorija za tehnički pregled, podmazivanje i izmjenu ulja, vulkanizaciju, montažu i demontažu guma, te prostor za pranje vozila. U početku će djelovati samo odjel za manje popravke, za koje nije potreban rad više od tri sata, dok će se ostali u rad uključiti naknadno. Od proljeća iduće godine stanica za brzi servis radit će u dvije smjene, a jednako tako radit će i »Autoremontova« prodavaonica auto-dielova.

Radove u vrijednosti od šest milijuna dinara izveli su građevinsko-komunalno poduzeće »Vodice« i radna organizacija »Građevinar« iz Borskog Novog, dok su stolarski radovi izvršeni u vlastitom pogonu stolarije. Za opremu koja je dijelom nabavljena iz uvoza, a dijelom od »Žičnice« iz Ljubljane, utrošeno je oko tri milijuna dinara.

N. KUŽINA

Konstituirajuća sjednica SIZ-a za komunalne poslove u Vodlcama

U Vodlcama će se za koji dan održati konstituirajuća sjednica SIZ-a za komunalne poslove. Samoupravni sporazum o osnivanju Skupštine SIZ-a potpisale su ovih dana sve radne organizacije i zborovi radnih ljudi i mještana s ovog područja. U toku je

delegiranje delegata u oba vijeća Skupštine, pa se očekuje da će SIZ početi s djelovanjem već prije kraja ove godine.

Odluka o osnivanju Samoupravne interesne zajednice za komunalne poslove donesena je, prema riječima Stanka Fržopa, predsjednika Mjesne zajednice Vodice, radi uspješnijeg provođenja komunalne politike u mjestu.

Posljednjih su godina, naime, komunalni zahvati u Vodlcama postali sve brojniji, a dosadašnji način prikupljanja i korištenja sredstava nije ni izdaleka odgovarao takvoj situaciji. U priliv sredstava za komunalije i korištenje gradskog zemljišta s područja Vodica, Mjesna zajednica nije imala gotovo nikakva uvida, pa nije bilo ni mogućnosti njihova primjerenog korištenja. Sa SIZ-om za komunalne poslove općine Šibenik pokušao se, doduše, postići dogovor o tome da se Mjesna zajednica redovito obavještava o visini raspoloživih sredstava, ali taj dogovor nikad nije ostvaren.

Zbog svega toga, kao i zbog potrebe provođenja uspješnije komunalne politike u mjestu koje se svakim danom sve više širi, mještani i radne organizacije Vodica su i donijele odluku o osnivanju SIZ-a za komunalne poslove.

Z. P.

Urbanistički plan za Vodice i Tribunj

Grupa odbornika s područja mjesnih zajednica Vodice i Tribunj uputila je, na inicijativu svojih mjesnih zajednica, prijedlog Izvršnom vijeću i Skupštini općine Šibenik da donesu odluku o izradi urbanističkog plana za područje tih dviju mjesnih zajednica. Prijedlog su prethodno razmotrili i podržali savjeti i zborovi radnih ljudi i građana, rukovodstva svih društveno-političkih organizacija, te delegacije mjesnih zajednica i organizacija udruženog rada Vodica i Murtera.

Odluku o izradi urbanističkog plana za to područje donijela je Općinska skupština, doduše, još prije punih šest godina, ali na njenoj realizaciji nije do danas ništa

učinjeno. Izrada je bila povjerena Općinskom zavodu za urbanizam, a dovršenje urbanističkog plana bilo je predviđeno za 1974. godinu.

Kako je stambena izgradnja u ovom dijelu općine posljednjih godina naglo porasla, mjesne zajednice Vodice i Tribunj donijele su odluku, da iz vlastitih sredstava financiraju izradu urbanističkih planova, kao i javnu raspravu o tim dokumentima. Računa se, da će potrebna sredstva iznositi oko 2.300.000 dinara, od čega će Mjesna zajednica Vodice osigurati dvije trećine, a ostatak mještani Tribunja. Izrada bi, prema prijedlogu, trebala biti povjerena Urbanističkom zavodu Dalmacije iz Splita.

Z. P.

Iz Betine

Koliko vrijedi nauk

Školstvo u Betini nije baš kratkoga vijeka, ali na tanjim granama od onih na kojima sa da počiva još nije bilo. Najprije se dugo godina smanjivao broj učenika da bi se na kraju smanjio i broj nastavnika. Od dva — ranije betinska djeca su dogurala do jednog — sada. Opravdano ili ne? — pitanje je na koje pokušavamo naći odgovor.

Naime, prije početka ove školske godine, SIZ osnovnog obrazovanja općine Šibenik utvrdio je da će područnu školu u Betini, koja djeluje u sastavu Osnovne škole »Juran — Milan — Žute« Murter, pohađati u sva prva četiri razreda ukupno dvadeset učenika, te, kako je to granična brojka za otvaranje dva odnosno jednog odjeljenja prema tome isto toliko i nastavnika, jednostav-

nom mjestu primoran u simultanoj nastavi obraditi cijelih 16 (šesnaest)! nastavnih jedinica u jednom te istom danu, dok njegove sretnije kolege obrađuju samo (da li je i to **sa-mo?**) četiri. Namjera nam je, pak, postaviti pitanje: s koliko uspjeha? A ako nam je dopušteno još malo humanizirati, onda dodajmo i to, da ovakav jedan nastavnik godišnje obradi četiri nastavna plana, što znači već u osam godina cijela 32 plana, a »normalni« nastavnik toliko planova obrađi u čitavom svom radnom vijeku.

No, vratimo se djeci, odnosno učenicima, koji su ni krivi ni dužni, ipak, najveće žrtve. U toku nastave nastavnik, ma koliko god se trudi, nije naprosto u stanju da se posveti svakom učeniku i svakom raz-

može zadovoljavajuće, odnosno, optimalno savladati. Stoga nam se najumjesnijom čini pitanje: čije je to pravo da se, pa makar i u ime štednje, poigrava sa znanjem sadašnjih učenika i budućih kadrova, ko ja je to cijena kojom se nauk može platiti i tko uzima za pravo takvu cijenu odrediti?

Napisali smo ovaj osvrt prvenstveno u cilju da potaknemo društveno-političke organizacije, posebno one u Betini, kao i odgovorne ljude u SIZ-u osnovnog obrazovanja općine Šibenik na dublje razmišljanje i ozbiljnije angažiranje, jer njihova je dužnost i odlučna moć da stanje izmijene na bolje. I to u što skorije vrijeme.

Tomislav URODA

Stari hrastovi

Iz povijesti priobalne Hrvatske zna se da su na našim današnjim nepreglednim obešumljima u prošlosti rasle bujne i neprohodne šume, kao, na primjer, glasovitih hrastova: medunca, sladuna, cera, česmine i drugih vrsta. Danas je ovaj dio naše republike gotovo ogolio. Poneki je još hrast-usamljenik slučajem preživio vihore burne prošlosti. U ove rijetkosti spadaju i dva gaja starih hrastova u selu Planjane na području općine Drniš. Oni imaju čak i svoje nadimke: jedan se zove Jurića, a drugi Miljkov gaj.

Tekst i snimak
Mate RAJČIĆ

IZ MURTERA

POČELA PRERADA MASLINA

Prošle subote počela je prerada maslina na području otoka Murtera, budući je berba pri kraju. Urod maslina, po mišljenju poljoprivrednika, potpuno je podbacio i znatno je manji nego prošle godine, kada je u murterskoj uljarni prerađeno 3600 presa, dok se ove godine predviđa prerada od jedva 2000 presa.

Urod maslina jedino zadovoljava na području Makirine, dok su predjeli na Modravama i Kornatima potpuno podbacili.

NOVA SAMOPOSLOGA I RESTAURANT

Radna organizacija »Slanica« uskoro će početi izgradnju nove samoposloge na predjelu »Luke«, budući da kapaciteti sadašnje dvije samoposloge ne zadovoljavaju potrebe mušterija, naročito u toku turističke sezone.

U sklopu samoposloge izgradit će se restaurant kapaciteta 500 obroka na principu samoposluživanja, prvi takve vrste na otoku.

Ovih dana naručen je idejni program kod zavoda za projektiranje »Projekting« iz Zagreba, koji će, i u najvećem dijelu kreditirati izgradnju. Radovi bi trebali početi početkom iduće godine, a cjelokupna investicija iznosila bi oko 15 milijuna dinara.

NOVE CIJENE U KUĆNOJ RADINOSTI

Na nedavnom dogovoru predstavnika Turističkog društva i iznajmljivača soba zaključeno je, da se prihvate cijene soba, koje je predložio prošireni Upravni odbor Turističkog društva na svojoj redovnoj sjednici. Za I kategoriju određena je cijena od 75 din., za II 65, a za III kategoriju 55 din.

Pored ovih kategorija, utvrđena je i tzv. I A kategorija za one iznajmljivače, koji posjeduju svoja vlastita parkirališta i mogu osigurati pitku vodu tokom cijelog dana, naravno uz prethodnu prekategorizaciju. Cijena ovoj kategoriji iznosila bi 90 dinara po krevetu.

Utvrđene cijene bit će prezentirane Turističkom savezu općine, a važit će u novoj turističkoj sezoni.

LJ. JELOVČIĆ

JESENSKE VODIČKE SLIČICE

TKO SE BOJI ZIME JOŠ...

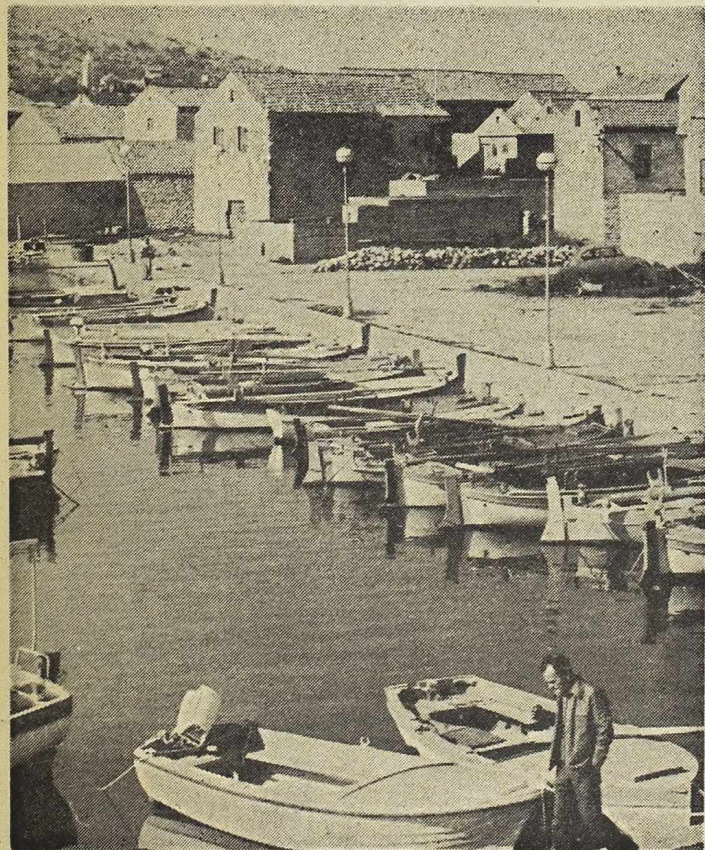
E moja Kate, Mare, Luce ... »Finili su bali« ... Davno su otišli gosti. Oprali se »lancuni« i »šugamani«. Prošla i jematva. Oprale se bačve i karateli. A, eto, ti sad i zime na pragu. Valja oprati »traverše«, »buštine«, debele »kalce«. Trebat će kad bura dođe po svoje. Pa tko onda da ne iskoristi još ovo malo sunca što i nije tako zubato kao što će to uskoro biti. Treba iskoristiti zgodu i »prostiriti« suncu na oči sve to iz »lušijača«. Naravno, nakon što se i »raženta«, a i to će skoro kad i druge vrijedne ruke priskaću u pomoć. A »dida« neka sjedi nisu to muški posli.

ZABRANJENO SLADE

Pa neka još netko kaže da nije najslade ono što se brani. A pogledajte samo kako je ovaj Vodičani »okitio« podnožje tamarisa, »dreto« ispod lijepo uočljive table sa zabranom. Istina, ima još starijega svijeta koji ne zna čitati, ali ima i onih koji to znaju, ali ne vole, bolje reći neće. U onom prvom slučaju valja vlasniku ovakva najlonska uresa (a daleko je još nova godina) i oprostiti. Ali ako je riječ bila o onim drugima što se više vole ovako inatiti, ne čini li im se da to i nije baš lijepa reklama Vodicama koje slove kao uredno mjesto. Na što bi sličila ova desna ruka šibenskog turizma, iliti »mali Pariz« kako ga mještani odmila zovu, da svi tamarisi uzduž rive rode ovakvim čudnim plodovima nečijeg inata?

Tekst i snimak:
Slavica ARALICA

Obala u Betini

nom matematičkom operacijom uvidio šansu za ušteđu i odlučio je iskoristiti. Nije se pritom obazirao ni na teškoće koje će se pričiniti učenicima u savladavanju predviđenog nastavnog programa, a ni na one koje će zapasti nastavnika.

— Osjećam se kao vol koji vuče kola, kojima svaki točak, neovisno od ostala tri, ide svojim pravcem — lijepo i nada sve slikovito nam je svoj položaj dočarala nastavnica razredne nastave u Betini (ime i prezime nam nije dopustila objaviti!) kada smo je posjetili u školi. Mada nam nije namjera kukati nad sudbinom jednog prosvjetnog radnika, ne možemo a ne pripomenuti, kako je radnik na takvom rad-

redu u onolikoj mjeri koliko ih pripada. A da ne govorimo o tome kako učenike istovremeni rad nastavnika na sasvim drugoj materiji s učenicima drugih razreda, dok oni obavljaju svoj radni zadatak, jedno stavno dekoncentrira, dakle, dovodi im u pitanje uspjeh. Ma koliko god takav rad imao i svojih pozitivnih strana kao što je: ponavljanje gradiva starijih učenika (a što je s onim mladim dok se predaje starijima) i samostalniji rad svakoga od njih, kako to ističe »učiteljica« u Betini, ne možemo se oteti dojmu i činjenici, da je nastavni plan i program ipak raden za odvojena odjeljenja i da se samo u takvim odjeljenjima taj isti program

Djermić gradskog reportera

Kruh naš...

Društvo je radi zaštite standarda najširih slojeva radnih ljudi i građana maksimiralo cijene čitavom nizu osnovnih živežnih namirnica. Uz mnoge druge i — kruhu. Onom standardnom koji se dijeli na tri vrste: crni, polubijeli i bijeli, a kojega, kako je poznato svakoj domaćici, uglavnom nema na policama šibenskih prodavaonica. Zapravo, toga standardnog kruha »Krka« je u devet prvih mjeseci ove godine, ustanovili su inspektori Zajednice općine Split inž. Mirijana Fusek i dipl. pravnik Neva Zagora, proizvela manje od deset posto od ukupno ispečene količine kruha.

Uz standardne se proizvode i vrste tzv. specijalnog kruha s različitim dodacima. Njima cijene nisu maksimirane, ali ih nadležni organi odobravaju uz prethodni uvid u proizvođačku specifikaciju troškova. Premda je proizvodna (ali i prodajna) cijena vrstama tzv. specijalnog kruha znatno veća nego standardnog, proizvođači (ne samo šibenski) ipak su mu naklonjeni. Na stranu činjenicu što inspektori smatraju da u slučaju šibenske »Krke« nije riječ o specijalnim vrstama kruha, ali iz već iznesenog podatka o proizvodnji standardnih vrsta u glavnoj šibenskoj pekari moguće je sagledati dokle seže naklonjenost prema proizvodnji specijalnih vrsta kruha.

Naklonjenost šibenske »Krke« specijalnim vrstama kruha stajala je šibenčane u prvih devet mjeseci ove godine oko 12,5 milijuna (novih, dabome) dinara. Tolika je, naime, razlika u prodajnoj cijeni standardnih i specijalnih vrsta kruha. Ni po jada, međutim, da su šibenčani doista jeli specijalni kruh. Prema navodima inspektora, a potvrdio ih je ne tako davno Viši privredni sud u Zagrebu kažnjavanjem »Krke« i odgovornog rukovodioca, te oduzimanjem protupravno stečene dobiti od oko 2,5 milijuna dinara, šibenski specijalni kruh je zapravo onaj standardni s dodatkom pekola.

U »Krki«, s jedne strane, niječu takvo stajalište. S druge strane, ističu da nema ni govora o zaradi, jer da su oni 12,5 milijuna dinara, koliko su potrošači više platili za kupovinu specijalnih vrsta kruha u odnosu na standardni, »pojeli« povećani troškovi proizvodnje specijalnog kruha. Što su, pak, doista proizvođači više nego skromne količine standardnog kruha kao razlog navode narudžbe iz prodavaonica koje se temelje na traženjima potrošača. I tu se zatvara šibenski krušni krug iz kojega, bez obzira na ishod nalaza inspektora Zajednice općina Split, put vodi, po našem mišljenju, ka proizvodnji dovoljnih količina standardnih vrsta kruha kojima su cijene maksimirane, te ka proširenju asortimana specijalnog kruha.

Jer, nema razloga sužavati prostor kvalitetnom kruhu, ali ni ograničavati asortiman, pa makar i na uštrb standardnih vrsta po cijeni prihvatljivih i prazničnim džepu. Najmanje se, pak, možemo složiti da nam netko eventualno prodaje rog za svijeću.

Uromičar

UOČI PRAZNIKA

Nema rezervacija za vlakove

Već dva tjedna prije praznika Dana Republike bilo je nemoguće dobiti rezervaciju za Zagreb ili Beograd. Takva situacija ponavlja se iz godine u godinu. Raspitali smo se stoga na željezničkoj stanici, postoji li rješenje ovog problema.

— Vozni kapaciteti zadovoljavaju potrebe tokom čitave godine — rekao nam je šef željezničke stanice Pero Ivezić. — Nedostatak slobodnih mjesta javlja se samo u vrijeme praznika. Upotpunili smo kompozicije dodatnim kolima, međutim, potražnja je velika u čitavoj republici, te je oskudica ne samo u putničkim kolima već i u vučnim vozilima.

U prvih deset mjeseci ove godine željeznička stanica u Šibeniku postigla je bolje poslovne rezultate za 16 posto. Broj putnika je povećan. U odnosu na 618 tisuća putnika prevezenih u prošloj godini, ove je godine ta brojka povećana za oko 12 posto, pa će do kraja godine broj prevezenih putnika iznositi oko 750 tisuća.

Radni ljudi šibenske željezničke stanice u svom programu razvoja planirali su opsežne radove, kako bi se sav teretni saobraćaj prebacio na

stanicu u Ražinama, dok bi stanica Šibenik imala izrazito putnički karakter. Za sada su, naime, u pripremi radovi na izgradnji dva ranžirna kolosijeka u Ražinama.

G. SIVIĆ

ZAKLJUČENI KREDITI

Od početka godine visina kredita koje je Jadranska banka u Šibeniku dodijelila za stambenu izgradnju iznosi 70 milijuna dinara. Od toga za izgradnju u društvenom sektoru odobrena su 33,5 milijuna, a za individualnu izgradnju 36,5 milijuna dinara.

Ovime je izvršen i prekoračen plan, te je zaključeno sa dodjeljivanjem kredita. Postoji još zahtjev društvenog sektora za kreditiranje u visini od oko 4 milijuna dinara, ali će to odobravanje zavisi od opravdanosti zahtjeva. Kod individualnih podnosilaca zahtjeva za stambenu izgradnju, krediti su do sada odobreni svim građanima koji su bili kreditno sposobni i čiji su se zahtjevi od nosili na kreditiranje izgradnje kuća namijenjenih isključivo stanovanju.

G. S.

OPSKREBNI BAROMETAR

Kava, mlijeko, deterdženti, ogrjev...

U ove pretprazničke, hladne dane, stolovi tržnice su dobro opskrbljeni povrćem i voćem. Cijene odgovaraju našem raportu s tržnice u prošlom broju. Ono što naše čitatelje osobito može zanimati jest ponuda peradi. Kilogram purana, dopremljenih iz Bosanske Kostajnice i Sunje košta od 100 do 110 dinara, dok se živi, domaći purani, dopremljeni iz okolice Skradina, Čiste, Benkovca i Drniške krajine, cijene čak od 150 do 200 dinara kilogram.

Situacija s kavom, informirali su nas u OOUR-u »Unutrašnja trgovina« SOUR-a »Šibenka« i dalje je nezadovoljavajuća. Istina, kave ima u ugostiteljskim objektima, a podatak da u glavna skladišta pristizet tek polovica sveukupnih potreba toga artikla opravdava postojeće stanje u maloprodajnoj mreži »Šibenke«. Kad smo već kod »Šibenke«, spomenimo da je izuzetnim zalaganjem komercijalista situacija s deterdžentima nešto poboljšana. Još uvijek, međutim, nedostaje praška za ručno pranje posuđa, nekih vrsta praška za strojno pranje rublja, te praška za prepranje. Riječ je o krizi koja je zahvatila i ostale centre u našoj zemlji, a prema informacijama dobivenim u »Unutrašnjoj trgovini«, celovita realizacija narudžbi tih arti-

kala može se očekivati tek početkom iduće godine.

Situacija s mlijekom trenutno nije zabrinjavajuća.

Što se tiče ogrjevnih artikala, u »Šibenki« ističu da su opskrbljene škole, bolnica i ustanove. Dosad je prodano blizu 10.000 kubičnih metara drva, a ovogodišnje potrebe su 12 do 13.000 kubičnih metara. Drva će, naravno, još biti. Teškoće u opskrbi ugljenom prisutne su kako zbog loših vremenskih prilika na područjima ugljenokopa, tako i zbog neodgovarajućeg skladišnog-prodajnog prostora. Ovih dana očekuje se 40 tona ugljena. Veća količina namijenjena je HTP-u »Primošten«, a ostalo individualnim potrošačima.

U OOUR-u »Ina-trgovina«, SOUR-a »Ina«, informirali su nas da ulja za loženje za sa-

da ima dovoljno, da potrebne količine stižu pravodobno i da je teško vjerovati da bi u narednom periodu moglo doći do zastoja u opskrbi tim artiklom.

U drugom Ininom OOUR-u, »Ina-plinu«, saznajemo da u natoč enormnom traženju na ročitih teškoća u opskrbi plinom nema. Plan za ovu godinu veći je za 500 tona nego lani i već je izvršen. Od 1. srpnja ove godine uvedena je restrikcija (20 posto manje), međutim ovdasnji je potrošači nisu osjetili. Ovoga trenutka nema bojazni da predviđeni plan od 200 tona u prosincu neće biti izvršen, a podatak da je za slijedeću godinu plan povećan za 20 posto daje naslutiti da u narednom periodu nećemo ostati bez toga goriva.

N. K.

Kratke vijesti

U TLM-u: SKUPŠTINA KLUBA DDK

U našem najvećem radnom kolektivu Tvornici lakih metala »Boris Kidrič« održana je godišnja skupština Kluba dobrovoljnih davalaca krvi. Na skupštini je izabrano novo Predsjedništvo kluba, a sindikalna organizacija uručila je knjige dobrovoljnim davaocima za pet ili više davanja. Zaključeno je također da se radi na omasovljenju kluba, a kao jedan od prvenstvenih zadataka istaknuta je obaveza ispunjenja broja davanja do kraja godine, a u skladu s programom Općinske organizacije Crvenog križa.

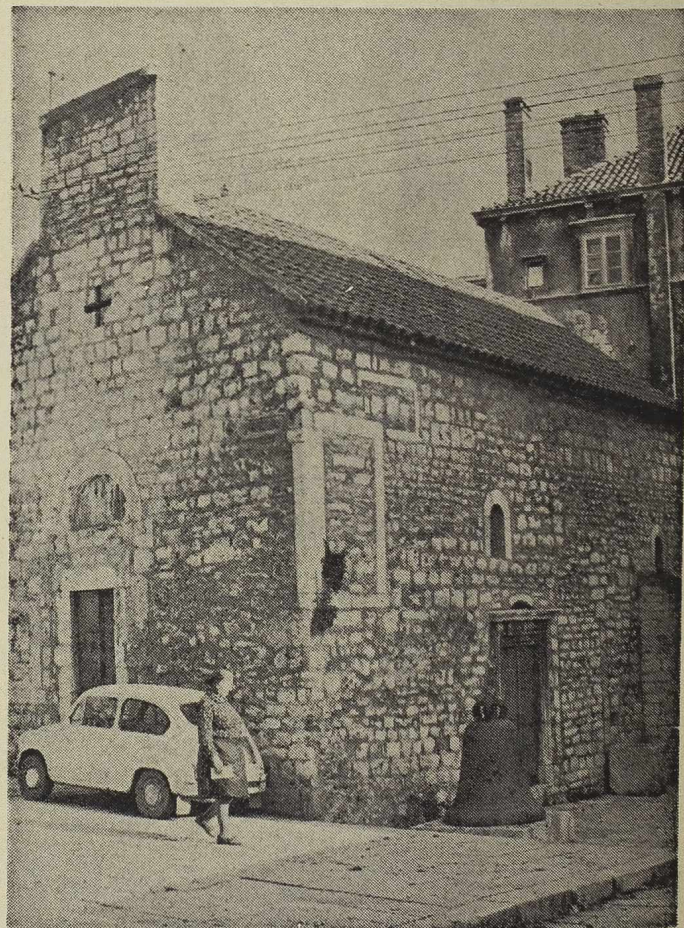
Z. B.

»PENZIONER« U DRVARU

Šibenski zbor »Penzioner« sudjelovat će na ovogodišnjoj proslavi Dana Republike u Drvaru. Zbor će pod ravnanjem Marjana Belamarića nastupiti u kulturno-umjetničkom programu koji priređuju društveno-političke organizacije i Skupština općine toga ustaničkog grada.

GODIŠNJA SKUPŠTINA »JASTOGA«

Društvo za sportski ribolov i podvodne aktivnosti »Jastog« održat će redovnu godišnju skupštinu u utorak 27. ovog mjeseca u dvorani Narodne tehnike s početkom u 17 sati. Osim izvještaja o radu u proteklu razdoblju, na tom skupu bit će predloženi izvještaj o financijsko-materijalnom poslovanju i odluka o izmjeni i dopuni Statuta. Skupštinari će također izabrati novi izvršni odbor.

Iz šibenske povijesti

Utočište izbjeglica u 1124. godini

Najstariji sakralni objekt Sv. Krševan na Goricu prvi put se spominje 1124. godine, i to u vrijeme kada su u njemu našle utočište izbjeglice iz Biograda koji su Mlečani do temelja porušili. Godine 1294. još uvijek je izvan gradskih bedema. Više puta pregrađivan, ovaj objekt je do danas sačuvao romanički stil s polukružnom apsidom. U 15. stoljeću je sa zapadne strane izgrađeno stepenište, djelo majstora Buzata, ali ono je uklonjeno u drugoj polovici prošlog stoljeća. Ostao je nadvrtnik i na njemu ubilježena godina gradnje stepeništa — 1439. i uklesan reljef sa dvojicom bratima koji kleče pod nogama Madone. 1970. godine crkva Sv. Krševana potpuno je obnovljena i nju koristi Muzej grada Šibenika za povremene slikarske i kiparske izložbe.

Građani Šubičevca prisiljeni su dolaziti na tržnicu u Dragi

Danas u gimnaziji Gitarijada

U našem je gradu sve više novih rock sastava s najmaštovitijim imenima kao što su: »Struggle for life«, »Radno vrijeme«, »TNT«, »Epitaf«, »No 1« i drugi, koji, nažalost, ne nailaze na odgovarajuću podršku, nemaju prilike da se pojavljuju u javnosti, pa samim tim i iziđu iz anonimnosti. Upravo zbog toga hvale je vrijedna inicijativa SSO pripremne faze Centra za odgoj i usmjerenje obrazovanje za organizaciju Gitarijade, koja će se u subotu 24. o. mj. održati u zgradi bivše gimnazije.

Da bi jedan sastav mogao sudjelovati na Gitarijadi potrebno je da ima najmanje tri vlastite kompozicije. Ovakve propozicije potiču mlade muzičare da i sami stvaraju, a da ne budu obični reproduktivci.

Poznato je da se već duže vremena na domaćoj rock sceni nije pojavio niti jedan šibenski sastav, za razliku od novih rock i punk grupa iz drugih gradova koji nailaze na podršku radija, estrade i gramofonskih kuća.

Nadamo se da će mladi šibenski muzičari imati još prilika da nam pokažu što znaju i umiju, jer njihova želja za izlaskom iz anonimnosti, a i trud koji ulažu u svoj rad nisu za potcjenjivanje. Dodajmo još da se za Gitarijadu prijavilo čak deset sastava.

R. ĐURICA

SUDAR U SREDIŠTU GRADA

SUDAR U SREDIŠTU GRADA — Naša kamera zabilježila je sudar, usred »bijela dana« u središtu grada, na glavnoj raskrsnici. Dogodilo se u vrijeme kada su semafori bili isključeni (valjda zbog štednje struje). A vozači, kao vozači to predviđali i... eto, tako, sudariše se. Pravo reći ovaj put sudar nije bio tako bezazlen. (Snimak: D. Lokas)

SUSRET

Bačvar - zaboravljeno zanimanje

Građani Šibenika redovno su u velikoj neprilici kada im se pokvari vodovodna mreža, električna instalacija ili nešto drugo u stanu. Dakako, muku muče i u slučajevima kada im se razbije duga od bačve. Nema radnika koji bi im to napravio. Nema ga barem u okviru društvenog sektora, a ni među privatnicima ih nema toliko da bi mogli zadovoljiti potrebe.

— Bačvar je poziv koji polako ali sigurno izumire — tvrdi nam PETAR NINIĆ, najstariji bačvar pri Mjesnoj zajednici Crnica.

● Postoji li po vašem mišljenju neki razlog koji je doveo do toga da u našem gradu djeluje samo deset bačvara, — upitali smo najstarijeg bačvara Petra Ninića.

— Pa, postoji više razloga. Drvo je previše skupo — kubik trupaca stoji 1730 dinara u Bosni, gdje nama bačvarima bezuvjetno naplaćuju dosta za biranje po kubiku, bez obzira na to ima li se što probati ili nema, što drugim kupcima uopće ne naplaćuju. I prevoz je dosta skup.

● Dakle, bačvare građani ipak trebaju?

— Poziva je toliko da se može svima udovoljiti, jer mnogi građani misle da bačvari ne rade cijelu godinu a veliki broj poljoprivrednika pripremaju bačve tokom cijele godine.

● Kako ste postali bačvar? — Radio sam uz poznate majstore Danka Kužinu i Tonija Šuriju i njima mogu biti zahvalan za sve što sam naučio. Prije trideset godina tražile su se vučije, one plosnate posude za vodu. Bilo ih je teško raditi ručno, a tada nije bilo odgovarajućih strojnih pomagala. Da sam mlađi, danas kad su cirkularni noževi na pomoći drvodjelcima ponovno bih se bavio vinogradarstvom i izrađivao vučije i bačve. Vremena su se promijenila i nažalost, danas mladi nemaju zanimanja za ovaj posao.

● Zašto mislite da je tako? — Plastične kante i cementne kamenice gotovo potpuno su zamijenile bačve, a škole su prestale naučavati ovaj zanat. Zato i oni mladi koji možda žele raditi ovaj posao nemaju ga više gdje naučiti.

● Recite nam koliko stoji jedna bačva, na primjer, od tri hektolitra?

— Zavisí kako se i s kim pogodiš. Otprilike oko sedam stotina dinara.

● Imate 73 godine i sigurno uživate nekakvu mirovinu?

— Je, uživam, uostalom mislim da sam i zaslužio — sa smješkom odgovara i Petar Ninić.

E. DESNICA

ULICA VUKA MANDUŠIĆA GOTOVA DO KRAJA GODINE

Radovi u Ulici Vuka Mandušića bit će završeni do kraja ove godine. Preostaje još postavljanje kanalizacije na njenom donjem dijelu.

Vrijednost investicije iznosi 1,5 milijuna dinara, a osigurao ih je SIZ za komunalne djelatnosti općine Šibenik. Izvođač radova je poduzeće »Kamenar« (gv)

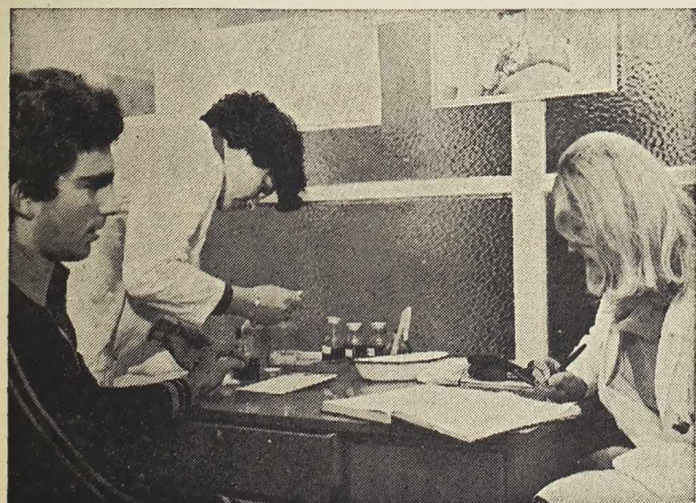
Počínje gradnja opskrbnog centra na Šubičevcu

Na traženje Mjesne zajednice Šubičevac, prošle srijede u Skupštini općine Šibenik, održan je sastanak s predstavnicima Izvršnog vijeća (kojem je predsjedavao Petar Zjačić) i nosiocima radova na izgradnji novog modernog opskrbnog centra u čijem sklopu treba da budu prostorije društveno-političkih organizacija, ambulanta poliklinika i još neki sadržaji. Predstavnik Mjesne zajednice Šubičevac upoznat su s tokom radova na izradi konačne dokumentacije i svih ostalih poslova vezanih za početak realizacije ovog programa koji tako željno očekuje gotovo više od 6000 stanovnika koji su se posljednjih godina naselili u ovaj moderni gradski mikro rejon.

Iz kratke ali sadržajne rasprave koja je vođena na spomenutom sastanku, jasno je da su sredstva osigurana ili mogu biti osigurana samo za izgradnju opskrbnog centra i prostorija za potrebe Mjesne zajednice. No, što se tiče ambulante i apoteke, predstavnici investitora izjavili su da sredstva neće biti u dogledno vrijeme. To ne znači da se kompleksni objekat ne može početi graditi.

Već početkom, iduće 1980. godine prilazi se konačnoj realizaciji izgradnje ovog objekta. Kao što je poznato, SOUR »Šibenka« spremna je da realizira svoju davnašnju namjeru i time omogućí brojnim stanovnicima MZ Šubičevac da riješe svoj problem broj jedan.

D.G.

Iz stanice za transfuziju krvi

DALI KRV

U Službi za transfuziju krvi Medicinskog centra u Šibeniku krv su dobrovoljno dali: Karmelo Mrvica i Alemka Weissenberg (»V. Škorpik«), Joso Smolić, Mladen Lacmanović, Goran Petković, Marko Jurković i Dmiar Šare (»Elektra«),

Mirko-Kazimir Košir i Zoran Novković (Murter), Marinko Jakas (Betina), Miodrag Bosnić (Tribunj), Srboľjub Ristić, Marko Bajalica, Radivoje Labus i Marko Validžić (Šibenik), Igor Berlangi (Split), Milenko Škarić (TLM).

Petar Ninić: opet bih izrađivao bačve

UZ „MJESEC KNJIGE“

ŠKOLE PREDNJAČE

U obilježavanju »Mjeseca knjige« u našem gradu, najrevnije su, izgleda, osnovne škole. Tako će u Osnovnoj školi »Simo Matavulj« ovih dana početi već tradicionalna akcija »Jedan učenik jedna knjiga«, u kojoj će učenici pokloniti po jednu knjigu za svoju školsku biblioteku. Predviđa se da će biti sakupljeno oko 250 primjeraka, od čega će se jedan dio uputiti područnim školama.

Treba reći, da biblioteka škole »Simo Matavulj« raspolaže s oko 5 tisuća naslova, međutim, broj pojedinih primjeraka je malen, tako da ne može zadovoljiti sve potrebe učenika. Škola nije u mogućnosti da nabavi potreban broj zbog nedostatka razredne lektire na tržištu. U okviru obilježavanja »Mjeseca knjige«, u toj školi će biti otvorena i izložba novih izdanja dječje literature.

Izložbu knjiga organizirat će i biblioteka škole »Mate Bujaš«. Bit će održano i niz predavanja o knjizi, za učenike gotovo svih razreda, a u sklopu sabirne akcije Crvenog križa sakupljen je velik broj knjiga koje su učenici poklonili svojoj biblioteci.

Informaciju smo dobili i u školi »Lepa Šarić«. U njoj će »Klub prijatelja knjige i grupa mladih knjižničara« organizirati izložbu novih izdanja dječje i omladinske literature te razredna predavanja o pojedinim vrijednim literarnim ostvarenjima. Bit će organizirana i akcija »Pokloni knjigu«, a Mjesna zajednica Baldekin III dala je i novčanu pomoć za obnavljanje knjižnog fonda školske biblioteke.

U školi »Maršal Tito« početkom mjeseca je bila organizirana izložba knjiga, a do kraja mjeseca se predviđa još jedna slična manifestaci-

ja. Učenici su među sobom sakupili 400 primjeraka knjiga, od kojih su najveći dio poslali djeci naših radnika u SR Njemačku. Manji dio je namijenjen školskoj biblioteci, koja, kako su nam rekli u školi, ove godine nije bila u mogućnosti da nabavi niti jednu novu knjigu.

U školi »Rade Končar« koja je nedavno premještena u novu zgradu, najveći problem stvara upravo nedostatak prostora, kako za potrebe redovne nastave, tako i za potrebe školske knjižnice. Inače bogata biblioteka, koja je tokom selidbe poprilično oštećena, zbijena je u vrlo mali prostor, još uvijek je dezorganiziran i rad grupe mladih bibliotekara, pa su sve to razlozi što »Mjesec knjige« u toj školi neće biti obilježen na prikladan način.

j. g.

GOSTUJE
TEATAR LTD.

Kulturno-umjetnička poslovnica Centra za kulturu u Šibeniku, definitivno je ugovorila gostovanje Teatra itd. iz Zagreba. Gost će u nedjelju 9. XII 1979. u dvorani Šibenskog kazališta prikazati komad Dubravka Jelačića — Bužimskog »Gospodar sjena«. Po žanru to je kriminalistička priča, koja je, zbog protagonista Pere Kvirgića i Ivice Vidovića, dobila najviša priznanja na Festivalu malih i eksperimentalnih scena u Sarajevu 1979. Predstavu je režirao Georgij Paro.

TEATAR: O MATURANTIMA — PRETENCIOZNO

Za vrijeme gledanja predstave »Maturanti« Ivica Ivanca, a u režiji Petra Šarčevića, po glavi autora ovih redaka stalno se motao jedan pojam. »Mrtvački teatar«, onakav kakvog ga je opisao i prozvao Peter Brook u svojoj predivnoj knjizi o teatru, »Prazni prostor«.

Nemoguće je sad uzeti knjigu i potkrepljivati je primjerima iz predstave, i tko zna da li bismo i našli neku izravnu paralelu. No ono što smo gledali u ponedjeljak na daskama šibenskog teatra emotivno nas je i podsvjesno vezivalo isključivo uz taj pojam. Pa nam preostaje da na primjeru predstave »Maturanti« iskažemo što bi u ovom slučaju bio »mrtvački teatar«.

S jedne strane ništa lošeg! Bila je to predstava u kojoj je najveći dio publike ako ne uživao, a ono bar nalazio izvjes-

no zadovoljstvo. Poletna i lepršava, sasvim solidno režirana a uglavnom tako i odigrana, sadržajem evokativna, temom »prijemčiva«. Mladi su u njoj mogli pronaći sebe, stari se prisjetiti sebe i dobrohotno pomisliti na mlade. Sve je tu dobro i ispravno nema »kvara«, nema izmišljanja jer takve priče i situacije i postupci doista postoje. Preostalo nam je da dobronamjerno i bez strasti dočekamo kraj predstave. Što smo u najvećem broju i učinili zaključivši, da je zgodna i da nema pretenzija...

Pa ipak, ipak...

Što znači zaključiti da je nešto zgodno, i da nema pretenzija da bude ovako ili onako? I što znači ne imati pretenzije? Ili imati ih? Nije li ova predstava upravo imala pretenzije da izazove ona zadovoljstva koja smo spomenuli u prethod-

U posljednjih nekoliko godina u organizaciji Muzeja grada Šibenika obavljena su sondažna istraživanja na predjelu nazvanom »Rokovača« u Skradinu, radi pronalazjenja ostataka antičke arhitekture koji bi povrdili pretpostavku, da je antička Scardona bila smještena upravo na području današnjeg Skradina.

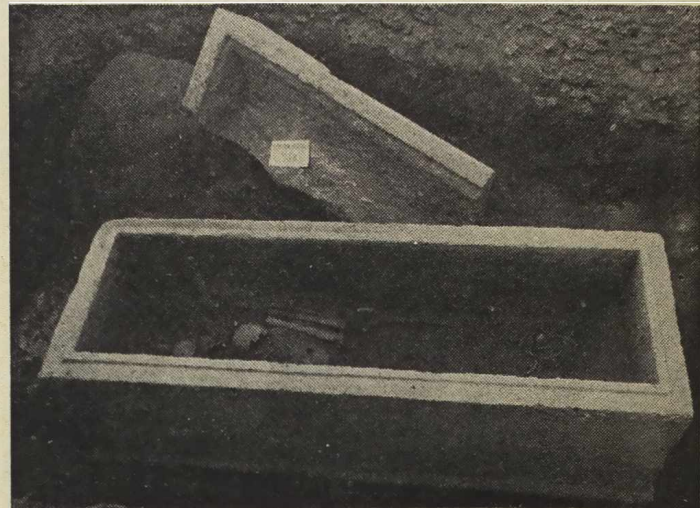
Arheološka istraživanja započeta su u jesen 1977. godine kad su vlasnici vrtova na predjelu »Rokovača« prilikom poljoprivrednih radova nailazili na grobove.

U početku istraživanja, na zemlji Marka Mikulandre pronađeno je 10 kasnoantičkih grobova (5 st. n.e.), koji su nastali na ostacima antičke kuće iz sredine 1. st. n.e. od čijeg su mozaičnog poda, ostala sačuvana dva komada. Mozaik je izrađen veoma kvalitetno od bijelih i crnih kockica, a visoka tehnika njegove izradbe upućuje na drugu polovicu 1. st. n.e.

Istodobno pronađen je, s druge strane platoa koji Skradin dijeli na dva dijela, kod kuće Zelaliće, još jedan ostatak antičke građevine. Sačuvan je dio zida u dužini od 7 metara koji je s unutrašnje strane bio ožbukivan u plavoj i crvenoj boji. Pod je bio od mozaika, no sačuvao se samo njegov manji dio. Veoma je kvalitetno izrađen, a vremenski datira kao i prije spomenuti, u drugu polovicu 1. st. n.e.

Istraživanja su nastavljena i ove godine na istom predjelu, i to u dvije etape. Najprije su u lipnju pronađena dva nova kasnoantička groba i otkopan već spomenuti mozaik.

U listopadu na zemlji Jakova Lovrića, Luce Gulin i Anke Gulin nastavljena su istraživanja, pošto se i tu prilikom obrade zemlje nailazilo na grobove s priložima. Da je to tako potvrdio je sačuvani ostatak kasnoantičkog sarkofaga koji je nađen na jednoj od spomenutih parcela zemlje.

Pronađeni sarkofag iz kasnoantičkog doba

Za trojednih istraživanja otkrivena su dva kasnoantička sarkofaga s poklopcima, koji su nažalost bili već oštećeni. Bilo je jasno da se radi o djelima nastalim u vrijeme prodora novog etničkog elementa — Avara i Slavena. Daljnja istraživanja donijela su na svjetlo dana i ostatke jedne građevine, čiji zidovi po svom karakteru i žbukanju upućuju također na kasnoantički period. Otkopan je samo dio sjevernog zida u dužini od 18 metara i nekoliko potpornih zidova, čije su dimenzije 150 za 0,70 metara. Kako se radi o djelomično otkopanom objektu ne može se za sada sa sigurnošću tvrditi, koja je bila njegova namjena. Budući da su uokolo objekta pronađeni sarkofazi i evidentirani i još neistraženi grobovi, može se smatrati da je taj objekt bio centralni dio jedne veće kasnoantičke nekropole, odnosno da bi se moglo raditi o ostacima jedne kasnoantičke bazilike. Odgovor na to pitanje dat će vjerojatno buduća istraživanja, nakon kojih će se moći moći kazati nešto određene.

Dio zida — ostatak antičke građevine

Pronalazak kasnoantičke nekropole (14 grobova od kojih su dva kameni sarkofazi), potvrđuje da se na tom području život kontinuirano odvijao sve do prodora novog etničkog elementa u 7. st. Tome u prilog govori i novootkriveni dio spomenute građevine, koji bi po svojoj veličini i obliku trebao pripadati jednoj kasnoantičkoj bazilici.

Na kraju ovogodišnjih arheoloških istraživanja može se kazati, da su ustanovljeni novi i vrlo interesantni nalazi koji uz one pronađene u 1977. godini predstavljaju veoma značajnu cjelinu.

Na osnovi svega rečenog može se zaključiti, da je na mjestu današnjeg Skradina u antičko doba bilo značajnije naselje. To isto potvrđuje i vodo- vod koji je u to naselje dovodio pitku vodu jednog od izvorišta rijeke Krke, čiji su ostaci i danas vidljivi u neposrednoj blizini mjesta. Gotovo nema sumnje, da je to naselje bilo antički rimski municipij Scardona, na čijim ostacima kasnije nastaje novi grad — srednjovjekovni Skradin.

takvo nije nas uspjelo osvojiti svojim »neimanjem pretenzija«, svojom lepršavošću... svojom namjerom da postigne uspjeh provocirajući nečiju nostalgiju.

Najgore je kad izvana sve izgleda solidno, prihvatljivo i zgodno, a iznutra ništa ne nudi. To je onda »najmrtviji mrtvački teatar«...

Što se pretenzija tiče, možda ih mi imamo, pozivajući se u ovom bezazlenom slučaju na Brooka, na »velike« riječi poput »mrtvačkog teatra« itd. No, ne radi li se o Hrvatskom narodnom kazalištu iz Zagreba, i o imenima Zvonimira Zoričića, Mire Furlan, Mira Šegrt, Ane Marije Šutej, Petra Šarčevića kao režisera i Ivana Ivanca kao pisca teksta?

Na koncu konca, što bismo rekli...

Jordanka GRUBAČ

Ivan PEDIŠIĆ

Notes aktualnih tema

Moka (ni)je dovoljan

Džentlenski potez »Crvene zvezde« — »crveno-bijeli« nisu licencirali igrača, na kojega ne računaju — okončao je »slučaj Slavnić«, jedan od najsenzacionalnijih prijelaza u jugoslavenskoj košarci uopće. Popularni as dobio je i licencu, pa će predvoditi »Šibenku« u bliskim prvenstvenim borbama.

Na Baldekinu su svi odahnuli. Vjeruju da Mokin (konačan) dolazak znači i realne izgleda za opstanak u društvu najboljih. No, ima i raspoloženja, koja govore o većim ambicijama. Spominje se i plasman za »Kup Radivoja Korača«. Sasvim nepotrebno. Jedini cilj znatno osvježene šibenske momčadi — osim Slavnića u prvoligaške bitke će još Macura, Vučica i Ljubojević — trebao bi biti opstanak u Prvoj saveznoj ligi. Ocjena da je za to dovoljno Mokino prisustvo nije neobjektivno, ali može biti opasna. Lani je iz prvoligaškog društva ispao »Kvarner«, čije su ambicije prije prvenstva lutale od 4. do 6. mjesta, a koji je bio snažna momčad. Prva savezna košarkaška liga je, bez obzira na trenutne slabosti jugo-košarke, još uvijek jedna od najjačih u Evropi. U njoj su kiksevi neoprostivi. Tim više, što novajliju nitko ne gladi. Vodstvo i košarkaši »Šibenke« trebaju vrlo opretno dočekati novo prvenstvo. U općoj atmosferi velik doprinos može dati i publika, koja je lani jednostavno nosila »plave«.

RAZLIČITI TRETMAN

Publika nije bila brojna na ovoljetnim prvenstvenim susretima vaterpolista »Solarisa«, iako je šibenska momčad visokim pobjedama sigurno jurišala na Prvu saveznu ligu. Uspjeh Renje i drugova prošao je manje zapaženo, nego pothvat košarkaša. Netko će kazati: riječ je o manje popularnom sportu. Takvu konstataciju vaterpolisti će, iako teška srca, ipak prihvatiti. No, zacijelo neće prihvatiti neke druge stvari. U svom izvještaju na redovnoj skupštini predsjednik »Solarisa« Tomislav Spahija zahvalio se svima, posebice SIZ-u za fizičku kulturu, koji su im pomogli na putu povratka u Prvu saveznu ligu. Njegovo izlaganje, međutim, kao i cijela diskusija otkrivali su »drugu istinu«, koja kazuje da »Solaris«, za razliku od ostalih šibenskih kvalitetnih klubova, nije uvijek uživao povoljan tretman »pravog gradskog kluba«.

Vaterpolski radnici su zacijelo zaslužili posebne pohvale. Ustrajali su u davno naznačenoj politici orijentacije na vlastiti igrački kadar. Mlađe kategorije se jednako tretiraju u klubu kao prva momčad. Stručan rad u klubu obavljaju treneri, kojima je to jedini posao, a amaterski istinski zanesenjaci. No, takvi naponi nisu dovoljno beneficirani. Za razliku od drugih, kojima su (novčane) injekcije samo prividno ublažavale stagnaciju ili tek produžavale agoniju.

REFLEKTOR

Košarka

Oproštaj od Kupa

Kvarner - Šibenka
101:98

RIJEKA — Dvorana »Mlado sti«. Gledalaca oko 1.500. Suci: Prelogović i Teskera, obojica iz Zagreba.

KVARNER: Vukić, Pilepić (14), Plečaš (6), Bijelić, Stimac, Miličević (29), Maslak (10), Grabovac (17), Furčić (10), Kurelić, Jugo (10), Grgurev (5).

ŠIBENKA: Kulušić (8), Žurić, Vučica, Ljubojević (13), Petani (10), Slavnić (20), Macura (29), Marelja (10), Šarić, Bačić (4), Slavica (4).

Bivši prvoligaš je nadmašio novog. Šibenski košarkaši oprostil su se od kup-natjecanja u uzbudljivoj i kvalitetnoj utakmici. Pobjednik je odlučen u zadnjim minutama, kada je s 5 ličnih grešaka iz igre ispao Zoran Slavnić. Riječani su presingom pronašli put do pobjede.

Evo što nam je izjavio tajnik »Šibenke« Joško Šupe:

— Htjeli smo pobjedu, no nije tragedija što smo ispalili. Ionako bismo morali u Split na dvoboj s »Jugoplastikom«, koja je objektivno jača. U našoj momčadi najbolji su bili Slavnić i Macura.

Bruno Petani:
deset koševa

Stolni tenis

Šibenčani najbolji

Trima stolnoteniskim manifestacijama, »otpočela je proslava 30. obljetnice stolnoteniskog sporta u Šibeniku i 25 godišnjica STK »Galeba«.

U sportskoj dvorani »I. L. Ribar« u turnirskom tromeđu gradova Splita, Zadra i Šibenika u ukupnom plasmanu najuspješniji su bili Šibenčani. Naime, njima je pripalo prvo mjesto u juniorskoj konkurenciji (Brkić, I. Karađole, Berić), dok su seniori i pioniri bili drugi. Sastali su se i veterani ovih gradova. Vuletić, Toholj i Živković bili su bolji od svojih kolega iz Splita i Zadra.

Na pozivnom turniru dvanaestorice najboljih juniora Dalmatinske regije, triumfirao je junior »Galeba« Siniša Brkić, koji je izgubio jedan susret i to od svog klupskog druga Karađole.

Treći i najzanimljiviji susret, bio je onaj u kojem su se sastale selekcije Hrvatske i Slovenije. Pobjeda od 5:2 pripala je igračima iz naše republike za koju su nastupili Juričić, Knežević i Bašarić.

U sklopu proslave predsjedništvo stolnoteniskog Saveza Hrvatske održalo je redovitu sjednicu na kojoj je među ostalim bilo riječi o novom načinu natjecanja.

Lijepo priznanje za dugogodišnju aktivnost u ovom sportu dobio je Duško Vule-

tić, predsjednik STK »Galeba«. Njemu je uručena statua stolnotenisača, kojom STS Hrvatske nagraduje najzaslužnije pojedince za razvoj stolnog tenisa u Hrvatskoj. P.P.

Radničke sportske igre

ZAVRŠENA
NATJECANJA
U BOČANJU I
MALOM
NOGOMETU

Ovih dana završena su natjecanja u bočanju i malom nogometu koja se održavaju u sklopu Radničkih sportskih igara za 1979. godinu. Momčad Tvornice lakih metala bila je najuspješnija u natjecanju bočara, a slijede Vojna pošta, Jadranska banka i Osnovna škola »Lepa Šarić«.

Sastav »Solarisa« pobijedio je u natjecanju malog nogometa. Drugi je bio »Elektroprenos« a treća »Elektra«. U natjecanju igrača starijih od 30 godina prvo mjesto osvojio je TLM, a slijede »Vodovod« i »Velimir Škorpić«.

Naša anketa

Najbolji sportaši u 1979.

Anketa naše redakcije »Bijajmo najbolje sportaše Šibenika« bit će organizirana i ove godine. Od ovog broja naši će čitatelji na glasačkim listićima moći ispisivati imena onih koji su po vašem mišljenju zaslužili da se izdvoje po postignutim rezultatima. Zbog želje da anketa ove godine bude potpunija s njom počinjemo ranije nego lani. Uz to, ona sadrži i jednu dosta bitnu promjenu. Osim najboljeg pojedinca i pojedinke, birat ćemo i najbolju momčad. Radi bolje orijentacije u glasanju valja kazati da se u momčadi ubrajaju i posade u veslanju, s izuzetkom naravno, skifa.

Kao i lani, mi ćemo radi vaše bolje orijentacije, predstavljati one, koji po našem mišljenju zaslužuju da uđu u najuži krug kandidata. Počet ćemo od sportova na vodi, kod kojih je sezona završena, pa, praktički, nema što utjecati na konačan sud o ovogodišnjim rezultatima.

BURA, »SOLARIS«,
ČETVERAC

Najbolje pojedince u »vodenim« sportovima treba prvenstveno tražiti među vaterpolistima »Solarisa«. Pod stručnim vodstvom trenera Egona Kiša ovog ljeta je posebno zasjaio mladi Ademir Bura. Po koji glas zaslužili su i »rani veterani« Grgo Renje i Branimir Terzanović. Sasvim solidne rezultate imao je ove sezone i podvodni ribolovac Slobodan Macura, dok će neki, vjerojatno zbog stimulansa i nadarnosti dati svoje glasove i za mladog »Krkina« skifista Roberta Baljkasa ili plivača Denisa Šupu. Izrazitih pojedinaca među jedrilčarima šibenskog »Vala« i betinskog »Žala« za-

ista nije bilo. Nažalost, kandidatkinja u »vodenim« sportovima uopće nema, što je znak da su Šibenčanke »zaboravile« nadmetanje u vodi.

Kad je riječ o momčadskim kandidatima, onda velikih dvojbi nema. U prvom planu je svakako »Solaris«, koji je izborio povratak među prvoligaše. »Krkina« četverac s kormilarom nije ove sezone bio na razini ranijeg renomea, ali drugo mjesto na 8. mediteranskim igrama nije za potcjenjivanje. Kad već govorimo o veslanju, vrijedan spomena je i »Krkina« juniorski osmerac, koji je zaslužio srebro na republičkom i državnom prvenstvu.

GLASAČKI LISTIĆ:

NAJBOLJI SPORTAŠ:

1. _____
2. _____
3. _____

NAJBOLJA SPORTAŠICA:

1. _____
2. _____
3. _____

NAJBOLJA MOMČAD:

1. _____
2. _____
3. _____

Listić šaljite na adresu »Šibenski list« za anketu »Bijajmo najbolje sportaše Šibenika«, Petra Grubišića 3, 59000 Šibenik.

● Od nedjelje do nedjelje ●

Zadovoljni Mamula

Kad jednom omrkne, drugom osvane! Nakon odlične igre protiv BSK Davor Matić je zadobio tešku ozljedu koljena na treningu. U Belišću je prilikom dobila mladi Branko Mamula i iskoristio je na najbolji način.

— Mamula je bio naš najbolji igrač u Belišću. Jedan od najzaslužnijih za osvojeni bod — kazao nam je Zvonko Filić nakon povratka s puta.

Branko Mamula

— Zaista sam zadovoljan svojom igrom — govorio nam je sam Mamula. — Ležala mi je uloga čistača, kao i igra protivnika. Usto, lako sam se kretao po teškom, blatnjavom terenu.

• Trener Ninić je prije Belišća najavio obrambenu taktiku. Izvještaji, međutim, kazuju o otvorenoj igri...

— Taktika se promijenila onog trenutka, kada smo osjetili da smo jači. Malo je kazati da smo propustili pobjedu. Bilo je barem 5 — 6 vrlo zrelih prilika...

• Znači li dobra igra u Belišću i izlazak iz krize?

— Vjerujem da znači. U minulim je susretima bilo puno nesreće...

• I žutih i crvenih kartona?

— I toga. Ni onaj u Belišću, što ga je zaradio Mrvić nije nam trebao. No, jedanaesterac zaista nije postojao. Čapina nije lopta ni udarila u ruku. Suzdržati se nakon toga zaista je bilo teško.

• Neće biti lako ni protiv »Neretve«?

— Sigurno. No, vjerujem u uspjeh.

OSLABLJENE »GALEBICE«

Nije bio zadovoljan trener rukometašica »Galeba« Leo Ernjak našim napisom o padu njegova sastava.

— Rezultati nam nisu blista-

vi, ali ima prilično opravdanja za to. Osuo nam se sastav u odnosu na lani. Termina za trening je malo, a osim toga su nepodesni. Igračicama je, ipak, važnija škola.

• Protiv »Olimpije« ste, ipak pobijedili...

— Zaslužili smo bodove. Ni je to bila neka naročita igra, ali se ne mogu potužiti na borbenost naših igračica. Vodičanke nisu toliko loše, koliko pokazuje njihov položaj na prvenstvenoj ljestvici.

• U idućim susretima bit će još pokoja pobjeda, — Trebalo bi osvojiti 3 ili 4 boda. Za mirnije proljeće.

»VAL« SE DIŽE

Principi kolektivnog rukovođenja usvojeni su na izvanrednoj skupštini jedrilčarskog društva »Val«, koja je održana u prostorijama »Narodne tehnike«. Na skupštini je bilo govora i o potrebi oživljavanja sekcije modelara, kako bi »Val« zaista bio društvo, a ne samo provodilo jedrilčarsku aktivnost. Nov program rada društva bit će usvojen na redovnoj skupštini, planiranoj za ožujak.

SPORT-SPORT

KOŠARKA

I „Rastovac“ bi u finale

Favoriti »Šibenka« i »Osvite« još uvijek su bez poraza, a tješnjanski »Rastovac« je drugom pobjedom najavio da »želi u finale«. »Grada«, »Zaton«, DOSK i »Kornatar« drže se stare izreke: »Najvažnije je sudjelovati«.

Rezultati A skupine:

»KNIN« — »ŠIBENKA«
76:90 (42:47)

Šibenik — Dvorana OS »Maršal Tito«. Gledalaca 50. Suci: Dean i S. Milaković, obojica iz Šibenika.

»KNIN«: Gladović (2), Maričić, Matić (21), Jović, Nonković, Raca (31), Sinobad (1), Vukojević (5), Simić, Mažibrada, Colović (12), Mesic (4). »ŠIBENKA«: Aras, Marić (4), Spahija (5), Svirčić (4), Slavica, Petrović (31), Damjanić (5), Jablan (20), Lokas, Markov (21).

»RASTOVAC« — »ZATON«
65:49 (29:29)

Šibenik — Dvorana OS »Maršal Tito«. Gledalaca 20. Suci: Perković i Miletić, obojica iz Šibenika.

»RASTOVAC«: Orešković, Jovanović, Strkalj (19), N. Stegić (22), T. Stegić, Olivari (7), A. Berak (5), Fantov (6), Suškov, J. Berak (6). »ZATON«: Ajduković (16), Jurić, Ivanda (6), Puče (15), Živković, Jurleka (6), Martinović (6).

»GRADA« — MTRZ
65:74 (24:30)

Šibenik — Dvorana OS »Maršal Tito«. Gledalaca 20. Suci: Lepur i Peran, obojica iz Šibenika.

»GRADA«: Dražić (23), Belamarić, Berljefa, Božikov (8), Poljićak (6).

Jurić (8), Perica (10), Balić (10), Milovanović, Milaković, Radić.

MTRZ: Skorić (9), Stegić (4), Kulaza (2), Rakić (2), Čakić (14), Grgurević, Pancirov (43).

Rezultati B skupine:

»OSVIT« — »KORNATAR«
124:26 (61:7)

Šibenik — Dvorana OS »Maršal Tito«. Gledalaca 50. Suci: Salajić i J. Milaković, obojica iz Šibenika.

»OSVIT«: Perković (8), Ercegović (18), Brajković (10), Jurić-Kokić (10), Paškov, Počakaj (22), Berak (44), Skočić (12).

»KORNATAR«: D. Turčinov (4), Putniković (18), Lovrić (2), Mudronja (2), S. Turčinov, Bašić, Kovačev, K. Turčinov.

»RAZINE« — DOSK
65:52 (25:22)

Šibenik — Dvorana OS »Maršal Tito«. Gledalaca 30. Suci: Anđelić i Ercegović, obojica iz Šibenika.

»RAZINE«: Klisović (2), Kalpić (6), Reljan (29), Poljićak (10), Petrina, Junaković, Stancić (8), Marčić, Bačelić (10).

DOSK: Krasić (14), I. Vukušić (4), Tomić, Darko Vukušić (12), Meštrović, Gašparić, Čopić, Damir Vukušić (16), Ivić (6), Šupuk, Živković, Marin.

Poredak B skupine: »Osvit« 6, »Razina« 4, »Razine« 2, te DOSK i »Kornatar« bez bodova.

Raspored utakmica 4. kola 25. studenoga: Šibenik — Grada, Kornatar — Razine, Zaton — Knin, DOSK — Raslina, MTRZ — Rastovac. (mp)

ŠAH

Šišara i dalje u vodstvu

Četiri kola prije kraja prvenstva SK »Metalac« i dalje je borba za prvo mjesto dosta neizvjesna, iako najbolje šanse, ne samo po stanju na tablici, već i po prikazanoj igri, ima Marinko Šišara. Najopasnije konkurente čini mu trojka Zorić, Ceronja i Rajević koji su se dobrim igrama u posljednjim kolima probili u sam vrh. Znatno je svoj položaj popravio i Pisa, dok majstorski kandidat Lacmanović i dalje igra u slaboj formi. Rezultati:

VI kolo
Lacmanović — Pisa 1:0, Zorić — Mrša 1:0, Delić — Rajević 0:1, Grgurević — Romac 1:0, Nakić — Knežević 1:0, Klarić — Grozdanić 1:0, Ceronja — Šišara remi.

VII kolo
Šišara — Lacmanović 1:0, Knežević — Klarić remi, Romac — Na-

kić 0:1, Rajević — Grgurević remi, Mrša — Delić 1:0, Pisa — Zorić 1:0, Grozdanić — Ceronja odgođeno.

VIII kolo
Lacmanović — Zorić 0:1, Delić — Pisa 0:1, Grgurević — Mrša 1:0, Klarić — Romac 1:0, Šišara — Grozdanić 1:0, Nakić — Rajević i Ceronja — Knežević odgođeno.

IX kolo
Knežević — Šišara remi, Romac — Ceronja 0:1, Rajević — Klarić 1:0, Zorić — Delić 1:0, Grozdanić — Lacmanović, Mrša — Nakić i Pisa — Grgurević odgođeno.

Stanje na tablici poslije 9. kola: Šišara 6,5 (1) Zorić 5,5 Ceronja i Rajević 5 (2) Grgurević 5 (1) Klarić 4,5 (1) Mrša i Pisa 4 (1) itd. (tm)

Ligaški semafor

HRVATSKA NOGOMETNA LIGA

BELIŠĆE — ŠIBENIK 0:0

BELIŠĆE — Stadion Belišća. Gledalaca 300. Sudac: Link (Bjelovar). ŠIBENIK: Jović, Maretić, Mikulić, Trošelj, Capin, Vrcelj, Jurin, Kvartuč, Mamula, Obilinović, (Vuković), Mrvić.

Na prvenstvenoj ljestvici vodi GOSK-Jug sa 17 bodova. Šibenik je 14. sa 10 bodova. U 13. kolu Šibenik ugošćuje Neretvu.

DALMATINSKA NOGOMETNA LIGA

MOSOR — METALAC 0:0

ZRNOVNICA — Igralište Mosora. Gledalaca 200. Sudac: Kraljević (Zadar).

METALAC: Gović, Vukšić, Nimac, Rak (Milutin), Erceg, Kronja, Sunjerga, Jakšić, Junaković, Morić, Jajac.

Vodi Jadran iz Kaštel Sućurca sa 10 bodova. Metalac je 13. sa pet bodova. U 8. kolu Metalac je domaćin Zadru.

HRVATSKA LIGA ZA RUKOMETASKE

DUBROVNIK — METALAC

26:22 (14:9)

METKOVIĆ — Igralište Srednjoškolskog centra. Gledalaca 200. Suci: Kožul i Panta obojica iz Splita.

METALAC: Mitrović, Kinkela (2), Krnić, Jelić, Karega (2), Kurtaj (2), M. Jurišić (4), Spahija (1), Bačić (11), Morić, B. Jurišić.

Na prvenstvenoj ljestvici vodi Jugovinil sa 15 bodova. Metalac je posljednji sa jednim bodom. U 9. kolu Metalac ugošćuje Bagat.

OLIMPIJA — PARTIZAN (DR)

10:13 (6:5)

VODICE — Igralište Olimpije. Gledalaca 70. Suci: Livačić i Mičić obojica iz Zadra.

OLIMPIJA: Cukrov, Cibola (2), Jurićev (3), Latin (1), Skočić, Pešić (2), Babac, Fržop (1), Vodopija (1), Franin.

Olimpija je 6. sa 7 bodova. U sljedećem kolu gostuje »Jugovinilu«.

HRVATSKA LIGA ZA RUKOMETASKE

GALEB — OLIMPIJA

16:13 (8:4)

ŠIBENIK — Sportska dvorana I. L. Ribar. Gledalaca 100. Suci: Kamenar i Mandić obojica iz Splita.

GALEB: Polegubić, Skroza (2), Pavasović (6), Ercegović (2), Sučić (4), Mrčela, Papak, Sušnjara (2), Čeko, Bijelić, Mišura.

OLIMPIJA: D. Šprljan, Latin (3), D. Roca (6), A. Roca (1), R. Šprljan, Fržop, Jurićev, Alfirević (1), Sladoljev (2).

Nakon osmog kola »Galeb« se nalazi na 7. mjestu sa 6 bodova. Olimpija je preposljednja sa dva boda. U devetom kolu »Galeb« gostuje u Sinju, dok »Olimpija« prima u goste »Dalmu«.

DRUGA LIGA ZA KOŠARKE

REVIJA — JEZICE 73:61 (29:30)

ŠIBENIK — Sportska dvorana I. L. Ribar. Gledalaca 200. Suci: Buba i Ganić obojica iz Sarajeva.

REVIJA: Škugor (10), G. Rak (19), Miljković (2), Govorčin (4), Goreta, Gulin (18), Mandić, Lešo (3), Mažibrada (8), Čičmir, Anđelić, D. Rak (9).

(p. p.)

Savjet liječnika

PRIMJENA LIJEKOVA

Piše: Dr Nikica Živković

Lijekovi su supstancije ili smjesa supstancija koje kada se upotrebe u određenim količinama i pod određenim uvjetima, služe za sprečavanje, odstranjivanje, ublažavanje i liječenje bolesti ili simptoma bolesti i štetnih pojava u čovječjem ili životinjskom organizmu. Pojam lijekova je relativan jer lijekovi u izmijenjenim okolnostima mogu figurirati kao otrov ili kao hrana ili mogu biti posve indiferentni.

Napretkom prirodnih znanosti otkriveni su važni lijekovi iz grupe alkaloida, kemoterapeutika, narkotika, antibiotika, itd. U moderno doba lijek je uzio oblik industrijskog artikla koji je svestrano, eksperimentalno, znanstvenim metodama analiziran. Što se tiče načina upotrebe lijeka imamo nekoliko mogućnosti koje razvojem dijagnostike i terapije dolaze do izražaja. Lokalno djelovanje izraženo je aplikacijom lijeka na kožu i pristupačne sluznice. Međutim, najčešće je potrebno da se lijek resorbira na mjestu aplikacije i da krvlju dospije do mjesta djelovanja. U tu svrhu imamo peroralnu (na usta) upotrebu, parenteralnu (što znači mimo probavnog trakta, npr. injekcijama, potkožno ili inhalacijom (udisanjem lijekovitih para). Nakon peroralnog unošenja lijekovi se resorbiraju u sluznici tankog crijeva pa krvnim putem dospijevaju u jetru koja je najvažniji organ u transformiranju lijekova u organizmu. U izvjesnim slučajevima lijek se može resorbirati i sa sluznice debelog crijeva, a taj način je često preporučljiv kod nekih stanja bolesnika kada drugi način aplikacije nije moguć. Kod uzimanja lijekova te kod doziranja veoma značajan faktor je starost osobe. Kod djece su, normalno, doze smanjene. Postoji metoda kojom se lijek dozira prema težini djeteta. Kod starijih osoba potrebna je također obazrivost kod medicacije, npr. kod hipertenzivnih sredstava, antipiretika, kardiotonika, narkotika. Temperament ljudi, naročito onih koji su emocionalno nestabilni, može donekle utjecati na djelovanje lijekova, naročito onih koji djeluju na centralni nervni sistem. Jednu veoma važnu činjenicu predstavlja tolerancija lijeka. To je podnošljivost organizma prema lijeku, tj. poseban odnos između organizma i lijeka kod kojeg izvjesna supstancija u tijelu ne izaziva nikakav ili vrlo mali efekt. Tolerancija može biti urođena i stečena. Stečena tolerancija nastaje u toku češćeg unošenja lijeka. U taj pojam može se uvrstiti i stečeni imunitet, prema bakterijama i njihovim toksinima. Stečena tolerancija predstavlja biološki adap-

tacijsku reakciju organizma na kemijske agense. Da bismo objasnili neke veoma značajne i ne tako rijetke pojave kod uzimanja lijeka, moramo spomenuti idiosinkraziju. To je pojava kvalitativno različite reakcije organizma nakon prvog kontakta sa nekom ljekovitom supstancijom. Kada je organizam senzibiliziran nakon uzimanja nekog lijeka, kod ponovnog kontakta mogu nastati alergične reakcije koje mogu imati razne oblike, od kožnih promjena pa do edema sa dramatičnim manifestacijama. Na karakter djelovanja lijeka mogu indirektno utjecati izvjesni fizikalno-kemijski faktori iz vanjske sredine kao vlažnost, temperatura, barometarski tlak i ostali klimatski uvjeti. Oni djeluju uglavnom preko promjene emocionalnog stanja bolesnika.

Svaki lijek dobrovoljno uzet posjeduje, osim farmakološkog, i psihičko djelovanje. Povoljno psihičko djelovanje terapije uvjetovano je znatnim dijelom povjerenjem bolesnika u moralne i stručne kvalitete terapeuta i vjerovanjem da je dobiven najbolji lijek za ublaženje patnji i izliječenja bolesti. Saznanje da se još netko bori protiv bolesti otklanja osjećaj osamljenosti i bespomoćnosti bolesnika i podiže povjerenje, samopouzdanje i nadu. Nema oboljenja u čiji se razvoj u većoj ili manjoj mjeri ne upliću i psihogeni faktori. Eventualno povoljni rezultati liječenja od strane raznih nadriličnika zasnivaju se uglavnom na psihoterapijskom efektu provedene procedure.

Usavršavanje lijekova obavljaju liječnici, istraživači, farmakolozi i biokemičari i svako farmaceuti. Oni su u novije vrijeme usavršili oblike u kojima se lijekovi unose u organizam. Suradnja znanstvenika i industrije nije uvijek i u svakom pogledu korisna. Jagma za profitom koja karakterizira kapitalističko tržište ogleda se i na tržištu lijekova. U socijalističkom društvu lijek treba da je pristupačan svakome kome je potreban bez obzira na položaj u društvu i materijalne mogućnosti. Za to se naše društvo i pobrinulo. Samoupravljački socijalistički sistem omogućio je preko raznih oblika liječenje svakome kome je potrebno. Ali borimo se zato da zdravstvena kultura prođe u sve slojeve i u sve pore našeg društvenog života. Lijekovima nije mjesto u ormarima i na policama gdje, nažalost, u nepojmljivim količinama leže. Povišenjem životnog standarda, povećani su i zahtjevi i pravo na zdravlje, na život bez boli i bez smetnji. I to je tako i tako mora biti.

MURTERSKE NOVITADE

Ribarsko (poresko) ogovaranje i prigovaranje, dolaskom prvog jesenskog juga, malo je utihnulo. Oni ribari ča su bili samo na karti, omah su vrnuli šetence, a oni drugi pravi, ostavili su lov sitne ribe i pribacili se šubito na vatanje krupne ribe — u općinskoj (poreznoj) upravi.

x x x

Vih dan zgotovljena je prva faza murterske marine (oli lučice). Ma još ni arivala dizalica s kun bi se jahte vdale vanka na kraj. Nautikarima, čin su dojdriili, omah je bilo bistro da su i brez dizalice — dignuti.

x x x

Kroz ki dan biće otvoren dičji vrtić (jedini vrtić na svitu bez vrtića). Sasvin je sigurno da će mališani (s obziron na poživijun di je vrtić smišten) omah svatiti da su i oni ki su ti poživijun odabrali maksimalno — ditinja sti.

x x x

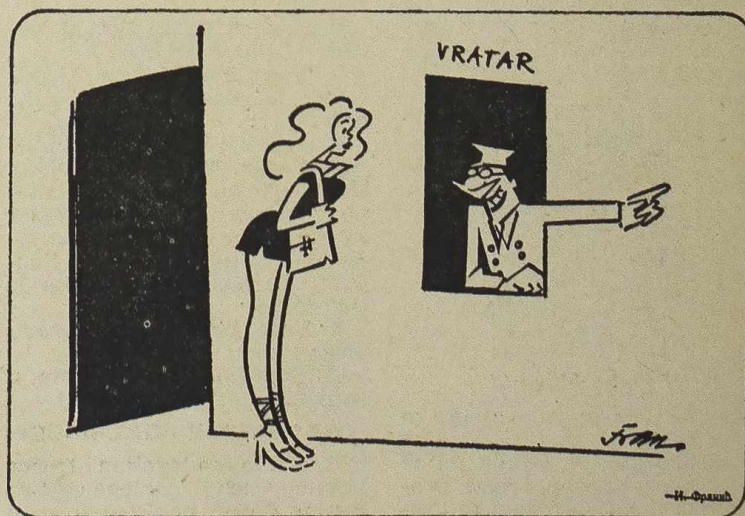
Nikoga ne čudi ča se misne zajednice Murter i Betina ne moru složiti oko trase nove buduće otočke štrade. Naime, kad su se zani put (olako) suglasili da zapuštu već uređeno i održavano groblje, puno su pogrišili pa sad nemaju di, i da oču, pokopati — ratnu sikiru.

bodul Sime

Osnovan Fond
»KAPRIJE«

»Slobodna plovidba« otvorila je novi žiro račun kod SDK Šibenik za Fond »Kaprije« (za postradale pomorce), koji glasi: 34600-697-656.

Posuđena karikatura

— U vezi s natječajem?! Izvolite u salu za degustaciju

SIZ za zapošljavanje

Traže se radnici

CARINARNICA ŠIBENIK

— dipl. pravnik (rez. starj. JNA)
na neodređeno vrijeme — 2 godine iskustva
Rok oglasa do 30. XI 1979.

PODUZEĆE ZA CESTE »ŠIBENIK«

— dipl. pravnik na odred. vrijeme
dopunski rad 3 sata dnevno — 1 god. iskustva
Rok oglasa do 30. XI 1979.

TLM »BORIS KIDRIČ«

— 2 KV skladištara na neodred. vrijeme (1 god. iskustva)
— 2 PKV pomoćna radnika na odred. vrijeme
— KV vozač teret. vozila (1 god. iskustva)
— KV mehaničar — 1 god. iskustva
— VKV glodač — 1 god. iskustva
— 2 NKV radnika
— dipl. inženjer zaštite na radu ili dipl.

inženjer strojarstva — 3 god. iskustva (svi na neodred. vrijeme)
Rok oglasa do 26. XI 1979.

»IZGRADNJA« ŠIBENIK

— 10 KV zidara
— 10 KV tesara
— 5 KV armirača — svi na neodred. vrijeme
Rok oglasa do 27. XI 1979.

PODUZEĆE »LUKA« ŠIBENIK

— 6 ekonom. tehničara na neodred. vrijeme (1 god. iskustva)
Rok oglasa do 3. XII 1979.
— VKV ili KV vozač »D« kategorije
— VKV varilac (svi na neodred. vrijeme i 1 god. iskustva)
Rok oglasa do 26. XI 1979.

»KAMENAR« ŠIBENIK

— administrator SSS na odred. vrijeme
Rok oglasa do 27. XI 1979.

»ŠKOLJIĆ«
privredno poduzeće
JEZERA

raspisuje

NATJEČAJ

- za POMOĆNIKA KNJIGOVOĐE (određeno vrijeme) izvršilac 1
— za TRGOVAČKOG POMOĆNIKA (određeno vrijeme) izvršilac 1
— za MEHANIČARA izvršioca 2

Rok za podnošenje molbi 8 dana.

ZAHVALA

U dubokoj boli i tuzi koja nas je zadesila 9. XI 1979. smrću naše mile, drage i plemenite majke, bake, sestre, nevjeste i punice

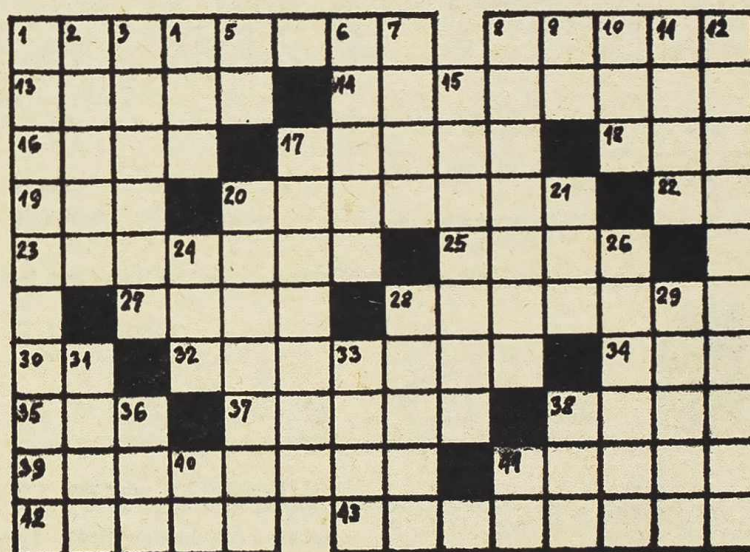
FRANE KOVAK pok. Petra
rođ. Maričić

a u nemogućnosti da svima pojedinačno zahvalimo to činimo ovim putem. Teško je u ovom trenutku izdvojiti sve pojedince ili nabrojiti imena. Posebno izražavamo duboku zahvalnost dr Ivki Kaknj-Matić koja je našu pokojnicu liječila do zadnjeg trenutka. Također zahvaljujemo radnim organizacijama Remontnom zavodu »Velimir Škorpik«, Tvornici elektroda i ferolegura i TLM »Boris Kidrič«, kao i svoj rodbini, prijateljima, susjedima i svima koji su nam u najtežem trenutku priskočili u pomoć, izrazili sućut usmeno ili pismeno, i otpratili dragu nam pokojnicu do vječnog počivališta i okitili ga cvijećem.

Svima veliko hvala!

Tugujuća djeca i ostala
mnogobrojna rodbina

KRIŽALJKA

VODORAVNO: 1. Rajčica (dalm.), 8. Upravljač u automobilu, 13. Stupe, mužari, 14. Materijali za pokrivanje kuća, 16. Prijevremeno, 17. Vrsta australskog medvjeda, 18. Pozivanje, 19. Vrsta američke kukavice, 20. Voziti se na sankama, 22. Auto oznaka za Leskovac, 23. Udarci u boks, 25. Nedostatak, 27. Starorimski bog ljubavi, 28. Jamac na mjenici (množ.), 30. Staroegipatski bog sunca, 32. Uzeti u obzir, 34. Oznaka na kamionima međunarodne špedicije, 35. Ime američke filmske glumice (Gardner), 37. Ljetopisi, 38. Obala, 39. Vrsta mesa (množ.), 41. Dio ruke, 42. Prastanovnici Italije, 43. Napadi na istaknute ličnosti.

OKOMITO: Sudjelovati u svečanoj smotri, 2. Domaće životinje (mužjaci), 3. Vladanje, ponašanje, 4. Drugo, ostalo, 5. Prefiks u složenicama, 6. Rajoni, 7. Napad, 8. Portiri, 9. Osobna zamjenica, 10. Skraćeno ime amer. filmske glumice Taylor, 11. Korajni otok, 12. Poravnati, 15. Stanovnici Elama, antičke države na tlu današnjeg jugozapad. Irana, 17. Ter (množ.), 20. Iskovati, 21. Naša industrija nafte, 24. Vrsta noja, 26. Naziv za rimsku i grčku kulturu u doba robovlasništva, 28. Nožić za brijanje, 29. Mjesto u Boki Kotorskoj, 31. Utvara, 33. Žensko ime, 36. Zmaj, 38. Sukob među narodima, 40. Slovo s prizvukom, 41. Dva suglasnika.

RJESENJE KRIZALJKE IZ PROŠLOG BROJA

VODORAVNO: Redovite, svila, Emona, itinerar, zima, Avari, ing, Ena, antomi, ae, raritet, NAMA, n.v, IKOM, literat, Iž, smiraji, aki, ram, Itaka, Aman, aleksija, princ, nokat, atonisti.

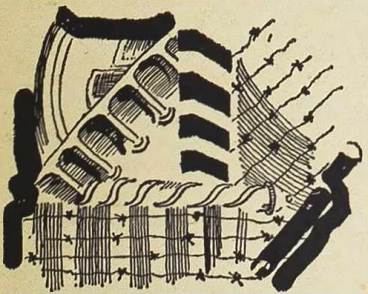
LJ. JELOVČIĆ

Top - lista

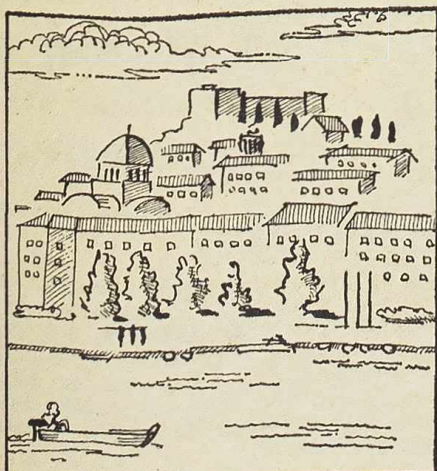
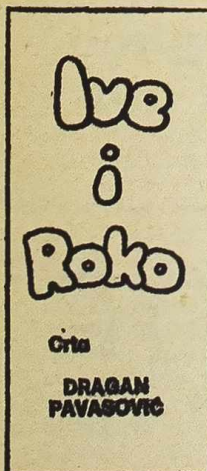
Top listu deset najslušanih melodija sastavljamo glasanjem slušatelja Radio Šibenika i čitatelja »Šibenskog lista«. Broj u zagradama označava poziciju proteklog tjedna.

- (1) MOJE ČUDNE ŽENE — Prizma
- (5) THE DEVIL SENT YOU LORADO — Baccara
- (3) ZAKUNI SE LJUBAVI — Srebrna krila
- (8) JOURNEY TO THE CENTRE OF YOUR HEART — Donna Summer
- (2) GOTTA GO HOME — Boney M.
- (10) POMORAC SAM MAJ KO — Atomsko sklonište
- (6) DISC HEROES — Crawler
- (—) KLINKA — Parni valjak
- (4) NEMAM ZA KAVU — Tomislav Ivčić
- (7) RING MY BELL — Anita Ward

Radio - Šibenik objavljuje top listu u emisiji »Pop mozaik« koja je na programu svake nedjelje.

(V. Šerić: vinjeta)

PROGRAM Radio Šibenika

SUBOTA, 24. XI 1979.

14,02 — Pop-rok vremeplov, 14,30 — Dnevnik, 14,40 — Reklame, 15,00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15,30 — Jugotonov ekspres, 16,00 — Vijesti, 16,02 — Melodije za poslije-podnevi odmor, 16,55 — Mali oglasnik, podsjetnik, odjava.

NEDJELJA, 25. XI 1979.

9,02 — Tjedna kronika, 9,15 — Reklame, 10,00 — Pop-mozak, 11,30 — Čestitke i želje slušalaca.

PONEDJELJAK, 26. XI 1979.

14,02 — Glazbeni koktel, 14,30 — Dnevnik, 14,40 — Reklame, 15,00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15,30 — Pjesme i igre naših naroda, 16,00 — Vijesti, 16,02 — Time-out, 16,55 — Mali oglasnik, podsjetnik, odjava.

UTORAK, 27. XI 1979.

14,02 — Nove ploče u prodavaonici, 14,30 — Dnevnik, 14,40 — Reklame, 15,00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15,30 — Nekad popularno, 16,00 — Vijesti, 16,02 — Čestitke i želje slušalaca, 16,30 — U zabavnom tonu, 16,15 — Mali oglasnik, podsjetnik, odjava.

SRIJEDA, 28. XI 1979.

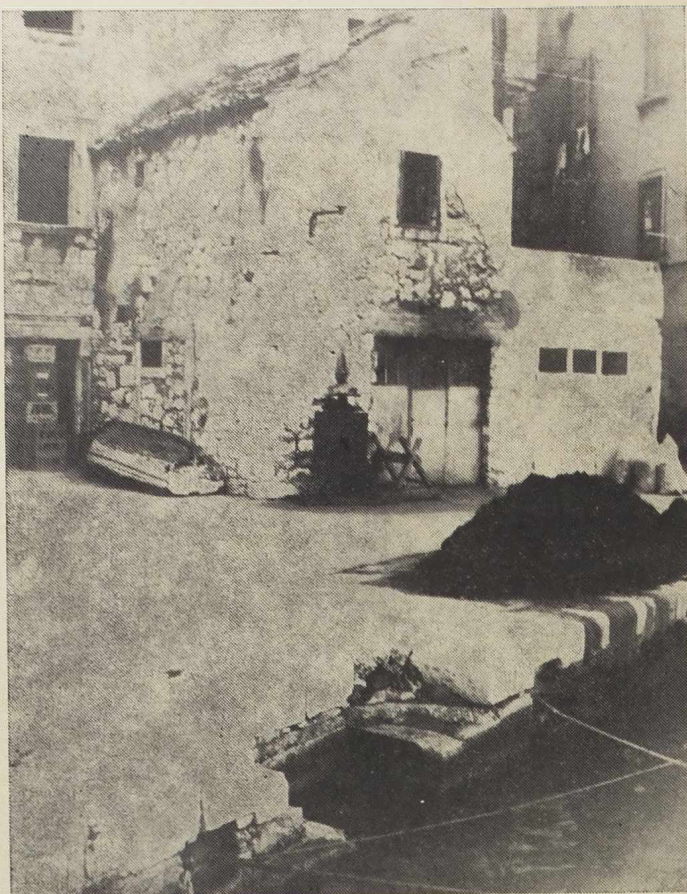
14,02 — Jazz-club, 14,30 — Dnevnik, 14,40 — Reklame, 15,00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15,30 — Noviteti iz »Suzy«, 16,00 — Vijesti, 16,02 — Iz melodije u melodiju, 16,55 — Mali oglasnik, podsjetnik, odjava.

CETVRTAK, 29. XI 1979.

10,00 — Najava programa, 10,02 — Praznički vodič, 10,30 — Čestitke radnih organizacija, 11,00 — Vijesti, 11,02 — Republiki, 11,55 — Odjava programa.

PETAK, 30. XI 1979.

10,00 — Najava programa, 10,02 — Suвременa revolucionarna melodija, 11,00 — Sviramo za vas, 12,00 — Odjava programa.

NOSTALGIJA

Herpa iscijedenog dropa i stari torkul uz miris mora i rakije podsjećaju na težački Šibenik. S posljednjim grančicama masline i smrike iščezavaju ovakvi prizori, a gajbe »Pepsi-Cole« prislone uza zid stare dolačke kuće možda najbolje pričaju koliko je moderno vrijeme ukrado sjaja nekadašnjem Šibeniku. Grožđe našeg krša nekad nošeno u krtolima, prolazi danas prozaičan put u električne preše vinarije, a umjesto bocuna ili pota napunjenog u dimu kućne pecare, na stolovima se smiješe konfekcijske boce... (z. š.) (Snimio: M. Dželalija)

KROZ Šibenik

KINEMATOGRAFI

SIBENIK: američki film »Tigrove oči« (do 26. XI)
talijanski film »Ludj seks« (do 30. XI)

TESLA: američki film »Brodolomci iz boeinga« (do 25. XI)
meksički film »Dugi rat« (do 30. XI)

20. APRILA: domaći film »Dvoboj za južnu prugu« (do 27. XI)
hongkongski film »Karate iz hrama Šaolin« (do 30. XI)

IZLOŽBE

Muzej grada Šibenika-stalni postav (otvoreno svakog dana, osim ponedjeljka, od 10 do 12 i od 18 do 20 sati, nedjeljom od 10 do 13 sati).

Umjetnički atelje A. Belamarića (Ul. R. Visianija 7) — stalni postav duboreza (otvoreno svakog dana od 8 do 12 i od 16 do 20 sati).

PIREDBE

Utorak, 27. XI 1979. u 18 sati: Svečana sjednica s prigodnim programom Tvornice elektroda i ferolegura

Srijeda, 28. XI 1979. u 10 sati: Svečana sjednica s prigodnim umjetničkim programom u povodu 60. obljetnice KPJ, SKOJ-a i Revolucionarnih sindikata

DEŽURNA LJEKARNA

Varoš, Ulica bratstva i jedinstva (do 1. XII).

IZ MATIČNOG UREDA

Rođeni

Dobili kćer
Čedomir i Milena Mikulandra, Petar i Anka Matić, Boris i Marija Juras, Todor i Istra Berić, Marijan i Ja-

dranka Radnić, Miroslav i Miroslava Urem, Davor i Mirjana Petković, Ratko i Radojka Krička, Andrija i Zorka Džepina, Dušan i Dragica Gardijan, Nikola i Stana Pamučar.

Dobili sina:

Ive i Milenka Vrcić, Todor i Anka Đujić, Edvard i Jasenka Vujašin, Mate i Svetina Kardum, Miro i Mara Babun, Josip i Ljiljana Bilić, Mile i Nevenka Mišura, Ivan i Ivanka Musić. Stojan i Mirjana Tišma, Šimun i Mirjana Cvitković, Miro i Gordana Petković, Ante i Tatjana Belamarić, Marko i Sofija Baranović, Ivan i Gordana Samardžić.

Vjenčani

Slavka Slavica i Jure Mikulandra, Milena Barin i Boris Ivićin, Dijana Milovac i Mirko Sekulić, Suzana Perić i Davor Alviž.

Umrli

Frana Kovak (83), Mate Munjiza (71), Ružica Smolić (75), Paško Gulin (69), Petar Serajlić (78), Ante Banovac (59), Viktorija Branica (83), Marija Arambašić (58), Matija Škrapić (73), Jela Marčić (78).

MALI OGLASNIK

POVOLJNO prodajem gradilište s kućicom na Razinama (uveđena voda). Informacije na telefon 23-615.

PRODAJEM povoljno građevinsko zemljište na Brodarici. Površina 970 četvornih metara. Urbanistički dopuštena gradnja, uvedena struja i voda. Informacije na telefon 26-281.

IZNAJMLJUJEM trosoban komforan stan (novogradnja), mirnoj okolini. Ponude pod broj 1844.

naš vodič

VLAKOVI

ZA ZAGREB: u 10,40 sati (direktna kola) — od 2. X 1979. do 31. V 1980; u 15,33 (Kornatekspres) — od 30. IX 1979. do 14. VI 1980; u 21,45 (direktna i spavaća kola) — do 31. V 1980.

ZA BEOGRAD: u 19,05 sati (direktna kola).

AUTOBUSI

Šibenik — Dubrovnik: 2,30, 3,30, 4,35, 5,15, 6,00, 9,15, 10,00, 11,15, 12,00, 13,15, 15,10, 23,30 sati.

Šibenik — Rijeka: 4,10, 6,00, 8,45, 9,30, 9,45, 11,00, 11,45, 13,00, 14,30, 16,40, 18,00, 19,30, 20,00, 22,00, 22,30, 23,00, 23,30 sati.

Šibenik — Zagreb: 4,30, 10,05, (via Gospić), 18,00 (via Rijeka) i u 20,30 sati.

Šibenik — Ljubljana: 19,30, 20,00 sati.

Šibenik — Bihać: 14,00 sati.

Šibenik — Banja Luka: 7,30 i 22,15 sati.

Šibenik — Trst: 23,00, 23,30 (svakog dana), i petkom u 22,30 sati.

AVIONI

SPLIT—ZAGREB: u 8,20 i 18,25 sati (svakodnevno), ponedjeljkom i petkom u 10,40, utorkom i nedjeljom u 11,40, srijedom u 12,10 i subotom u 12,50 sati.

SPLIT—BEOGRAD: ponedjeljkom u 7, 10,10 i 21 sat, utorkom u 7, 10,30, 16,20 i 20,40, srijedom u 7 i 20,40, četvrtkom u 7 i 19,20, petkom u 7, 16,20 i 21,25, subotom u 7, nedjeljom u 7, 12,40, 16,20 i 19,20 sati.

ZADAR—ZAGREB: u 7,50 (svakodnevno), srijedom u 13, nedjeljom u 16,55 sati.

ZADAR—BEOGRAD: u 20,50 sati (svakodnevno).

SPLIT—SKOPLJE: utorkom i četvrtkom u 15,30 sati.

SPLIT—LJUBLJANA: srijedom i subotom u 8,40, nedjeljom u 8,30 sati.

SPLIT—RIM: utorkom, petkom i nedjeljom u 12,45 sati.

LOKALNE PRUGE

SIBENIK — VODICE: u 9,00, 14,45, srijedom i subotom u 17,45, a nedjeljom i praznikom u 9,00 i 17,45 sati.

SIBENIK — ZLARIN: u 5,30, 9,00, 13,00, 14,45, srijedom i subotom u 17,45, a nedjeljom i praznikom u 9,00 i 17,45 sati.

SIBENIK — PRVIC LUKA: u 9,00, 13,00, 14,45, srijedom i subotom u 17,45, a nedjeljom i praznikom u 9,00 i 17,45 sati.

SIBENIK — PRVIC SEPURINA: u 5,30, 9,00, 13,00, 14,45, srijedom i subotom u 17,45, a nedjeljom u 9,00 i 17,45 sati.

SIBENIK — KAPRIJE — ZIRJE: u 13,00 sati (osim nedjelje).

KRETANJE BRODOVA

»SLOBODNE PLOVIDBE«

JABLANICA — u Čikagu, ZIRJE — na putu za Galveston, DINARA — na putu za Ameriku, SKRADIN — na putu za Rijeku, PROMINA — u Stoktonu, ŠIBENIK — na putu za Šangaj, MURTER — u Košinu, ŠUBICEVAC — na putu za Mediteran, KRAPANJ — na putu za Italiju, ROGOZNICA — na putu za Italiju, KRKA — u Sallermu, KORNAT — u Čiođi, PRIMOŠTEN — na putu za Cipar.

Rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 3029/1-1978, »Šibenski list« oslobođen je osnovnog poreza na promet.

ŠTEDITE
KOD JADRANSKE
BANKE

Obavijest građanima

Cijena Malog oglasnika iznosi 50 din. (za 20 riječi)

SIBENSKI LIST

Izdaje:
INFORMATIVNI CENTAR
Direktor: MLADEN RADIC
Glavni i odgovorni urednik:
DRAGUTIN GRGUREVIC
Tehnički urednik:
JOSIP JAKOVljeVIC
Uređuje redakcijski kolegij

LIST IZLAZI SUBOTOM. Adrese: INFORMATIVNI CENTAR, Šibenik, B. Petranovića 3, telefon 29-480. Radio-Šibenik: P. Grubišića 3, tel. 23-929 ● Adresa uredništva »Šibenskog lista«: P. Grubišića 3, telefon: 29-929 ● PRETPLATA za list: za SFRJ najmanje za tri mjeseca 50 din.; za pola godine 100 din.; za cijelu godinu 200 din. Za inozemstvo dvostruko ● Tisak: »štampa« Šibenik.